บทที่ 3

แนวคิดของกฎหมายเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทเอกชนตามกฎหมายต่างประเทศและการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทเอกชนตามกฎหมายต่างประเทศ

3.1 แนวคิดของกฎหมายเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทเอกชนตามกฎหมายต่างประเทศ

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเกิดสถานภาพและฐานะของนิติบุคคลนั้น มีหลายทฤษฎีตามความแตกต่างของระบบกฎหมายแต่ละระบบ แต่ละประเภท และนักนิติศาสตร์แต่ละท่านซึ่งมีความคิดแตกต่างกัน เช่น ทฤษฎีต่างๆ ดังต่อไปนี้เช่น ทฤษฎีสมมติ ทฤษฎียึดถืออำนาจรัฐ ทฤษฎีที่เห็นว่านิติบุคคลได้เกิดขึ้นจริงและดำรงฐานะจริง ทฤษฎีที่ถือว่านิติบุคคลเกิดขึ้นเพราะผลของสัญญา หรือเพราะมีนิติสัมพันธ์ต่อกันที่เกิดจากสัญญา ทฤษฎีที่ยึดถือความจำเป็นในทางการค้า ทฤษฎีที่ยึดถือ นิติบุคคลเกิดจากการรวมกลุ่มของคณะบุคคล[1]

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับสถานภาพและฐานะนิติบุคคลที่สำคัญจะกล่าวถึงเพียง 2 ทฤษฎี คือ

1) ทฤษฎีที่สมมติว่าเป็นบุคคล (Fiction Theory) นักนิติศาสตร์ชาวเยอรมัน และ Professor Sir John Salmond นักนิติศาสตร์ชาวอังกฤษ เป็นบุคคลที่ยอมรับทฤษฎีนี้ โดยเห็นว่านิติบุคคลตาม Fiction Theory เกิดขึ้นเพราะผลการรับรองของกฎหมาย โดยแบ่งสถานภาพออกจากบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลได้รับการปฏิบัติเสมือนเป็นบุคคล (They are treated as if they were persons) ความจริงนิติบุคคลไม่มีความเป็นอยู่ของสภาพบุคคลที่แท้จริง เพียงถือว่าเป็นบุคคลที่กฎหมายสมมติขึ้นเพื่อให้มีสิทธิและหน้าที่เสมือนบุคคลธรรมดาเท่านั้น[2] และมิใช่เรื่องที่จะพิสูจน์กันได้ว่าเป็นเรื่องความจริง เพราะว่าเป็นเรื่องที่กฎหมายลายลักษณ์อักษรเท่านั้นที่ตราขึ้นไม่ต้องดูตามสภาพของกลุ่มบุคคล ดูตามตัวบทกฎหมายก็พอ ว่ากฎหมายกำหนดว่าเป็นนิติบุคคลหรือไม่ หากกฎหมายลายลักษณ์อักษรไม่ได้รับรองชัดแจ้งก็ไม่เป็นนิติบุคคล

---

[1] โสภณ รัตนากร. (2553). ***คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัท*** (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ. หน้า 259.

[2] ประสิทธิ โฆวิไลกุล. (2549). ***คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติบุคคลและความรับผิดทางอาญาของนิติบุคคล.*** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม. หน้า 6.

2) ทฤษฎีที่ถือว่านิติบุคคลได้เกิดขึ้นและมีอยู่จริงหรือเป็นองคาพยพ (The Realistic or Organic Theory, the Real Existence of Legal Persons) เช่น การเกิดขึ้นของบริษัท เป็นเรื่องที่กฎหมายยอมรับรองกลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคลที่ร่วมกันจัดตั้งบริษัท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไรหรือผลประโยชน์ตามที่ภาษาเยอรมันเรียกว่า Real Verbandsperson แปลว่า สมาคมการรวมของกลุ่มบุคคล เช่น บริษัท ทฤษฎีนี้ได้ถือว่าคณะบุคคลได้รวมตัวกัน นิติบุคคลเกิดขึ้นแล้วมีอยู่จริง ผู้แทนของนิติบุคคลไม่อาจแยกออกจากนิติบุคคลได้ จึงถือได้ว่าผู้แทนของนิติบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของนิติบุคคล ดังนั้นสถานภาพและฐานะของนิติบุคคลจึงไม่ใช่เป็นเพียงสิ่งที่สมมติขึ้นตามกฎหมายเท่านั้น (It is not a fictions legal creation) โดยมี ท่านกีร์เก (Gierke) นักนิติศาสตร์เยอรมันและท่าน เมตแลนด์ (Maitland) เป็นผู้สนับสนุนทฤษฎีนี้[3]

โดยความจริงทั้งสองทฤษฎีนี้แม้จะมีแนวคิดต่างกัน แต่ในที่สุดก็ต้องอาศัยกฎหมายการจะมีสภาพบุคคลต่างหากจากบุคคลธรรมดาจะต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่บัญญัติไว้

จากแนวคิด ทฤษฎีดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายบริษัทในเรื่องการประชุมผู้ถือหุ้น คือ ทฤษฎีที่ถือว่านิติบุคคลได้เกิดขึ้นและมีอยู่จริงหรือเป็นองคาพยพ ถือว่าบริษัทเป็นนิติบุคคลประเภทหนึ่งที่มีผลประโยชน์ของบริษัทเอง เป็นนิติบุคคลต่างหากจากบุคคลธรรมดาที่รวมเข้ากันเป็นนิติบุคคล ฉะนั้นนิติบุคคลจึงสามารถแสดงเจตนาได้ โดยนิติบุคคลย่อมแสดงเจตนาผ่านทางบุคคลธรรมดา[4] ดังนั้นบริษัทจะต้องมีองค์กรต่างๆ ในการดำเนินงานเพื่อประโยชน์ของบริษัทอันได้แก่ คณะกรรมการเป็นองค์กรจัดการและที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นองค์กรควบคุมการจัดการ ซึ่งมีภาระหน้าที่ที่แยกต่างกัน โดยมีข้อพิจารณาดังนี้

3.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจที่ประชุมผู้ถือหุ้นกับคณะกรรมการ

ที่ประชุมผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการต่างเป็นองค์กรของบริษัท การกระทำของคณะกรรมการเป็นการกระทำของบริษัทมิใช่เป็นเพียงตัวแทนของบริษัท โดยอำนาจของคณะกรรมการเป็นอำนาจที่มาจากบริษัทไม่ใช่มาจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจที่ประชุมผู้ถือหุ้นกับคณะกรรมการจึงขึ้นอยู่กับการกำหนดในข้อบังคับของบริษัท เช่น กฎหมายบริษัทเอกชนอังกฤษที่ให้การแต่งตั้ง ถอดถอนกรรมการ การควบคุมการจัดการ เป็นอำนาจของที่ประชุมผู้ถือหุ้นเว้นแต่ข้อบังคับกำหนดเป็นอย่างอื่น

---

[3] W. Friedmann. (1967). ***Legal Theory.*** London: Stewen & Sons Ltd. p.557.

[4] สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล. (2553). ***ความรับผิดทางอาญาของนิติบุคคล*** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 7.

สำหรับประเทศอังกฤษ ศาลได้นำทฤษฎีองคาพยพไปใช้ในการวินิจฉัยคดีที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างที่ประชุมผู้ถือหุ้นกับคณะกรรมการตั้งแต่ต้น คริสต์ศตวรรษที่ 20 และยังคงเป็นบรรทัดฐานอยู่ในปัจจุบันว่า หากข้อบังคับของบริษัทให้กิจการใดเป็นอำนาจของคณะกรรมการแล้วที่ประชุมผู้ถือหุ้นไม่มีอำนาจลงมติในกิจการดังกล่าวให้ผูกพันบริษัทได้ที่เรียกว่า การแบ่งอำนาจระหว่างที่ประชุมผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ โดยเริ่มตั้งแต่คดี Automatic Self Cleansing Filter Syndicate Co Ltd V. Cunnigham (1906) ศาลวินิจฉัยว่า คณะกรรมการมีอำนาจไม่ปฏิบัติตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นที่ให้ขายกิจการของบริษัท ซึ่งข้อบังคับของบริษัทกำหนดให้การขายกิจการของบริษัทเป็นอำนาจของคณะกรรมการ[5]

3.1.2 ข้อจำกัดอำนาจที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นองค์กรของบริษัทที่ต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของบริษัท ทำให้มติที่ประชุมผู้ถือหุ้นที่ขัดต่อประโยชน์ของบริษัท ไม่มีผลผูกพันบริษัท แม้ว่าเป็นกิจการ ซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีอำนาจพิจารณาและที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติเป็นเอกฉันท์ก็ตาม[6] เช่น การแก้ไขข้อบังคับของบริษัทให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเสียงข้างมากเป็นผู้อนุมัติการโอนหุ้น ศาลอังกฤษในคดี Dafen Tinplate Co Ltd V. Llanelly Steel Co (1907) Ltd (1920) วินิจฉัยว่า ผู้ถือหุ้นฝ่ายข้างมากไม่อาจนำประโยชน์ของบริษัทเป็นประโยชน์ของฝ่ายตน การแก้ไขข้อบังคับดังกล่าวเห็นได้ชัดว่าเป็นเพียงประโยชน์ของผู้ถือหุ้นฝ่ายข้างมากที่ใช้ในการเอาเปรียบผู้ถือหุ้นฝ่ายข้างน้อยอันไม่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท การแก้ไขข้อบังคับดังกล่าวจึงไม่มีผลบังคับ[7]

จากทฤษฎีองคาพยพดังกล่าว บริษัทเป็นนิติบุคคลที่มีผลประโยชน์ของตัวเองโดยมีคณะกรรมการเป็นองค์กรจัดการและที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นองค์กรควบคุมการจัดการการกระทำของคณะกรรมการเป็นการกระทำของบริษัทมิใช่เป็นเพียงตัวแทนของบริษัท โดยอำนาจของคณะกรรมการเป็นอำนาจที่มาจากบริษัทไม่ใช่มาจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น อันเป็นที่มาของหลักการแบ่งอำนาจระหว่างที่ประชุมผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการตามข้อบังคับของบริษัท

---

[5] Paul L Davies. (1997). ***Gower's Principles of Modern Company Law.*** 6th ed. London: Sweet & Maxwell. p.183.

[6] Sheldon Leader. (n.d.). ***Private Property and Corporate Governance: Part 1: Defining the Interesting.*** n.p. p.97.

[7] *Ibid.* pp.101-102.

3.2 การประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทเอกชนตามกฎหมายต่างประเทศ

จากการที่ได้ศึกษากฎหมายบริษัทว่าด้วยเรื่องการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทเอกชนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในบทที่ 2 มาแล้ว จำเป็นที่ต้องศึกษากฎหมายบริษัทของต่างประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศส และประเทศสิงคโปร์ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน ซึ่งกฎหมายต่างประเทศ ในเรื่องการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทเอกชนมีความชัดเจนมากกว่าประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของประเทศไทย มีดังต่อไปนี้

3.3 กฎหมายประเทศอังกฤษ

กฎหมายบริษัทของประเทศอังกฤษนั้น บัญญัติอยู่ใน Companies Act 2006 บริษัทตามกฎหมายประเทศอังกฤษมีฐานะนิติบุคคลแยกต่างหากจากผู้เริ่มก่อการ ผู้ถือหุ้น และกรรมการ การตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อทรัพย์สินนั้น จะกระทำโดยผู้ถือหุ้นหรือกรรมการ ซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจ ในระดับที่ต่างกันไป ระหว่างการตัดสินใจโดยประชุมคณะกรรมการและที่ประชุมผู้ถือหุ้น จำนวนผู้ถือหุ้นขั้นต่ำของบริษัทจำกัด คืออย่างน้อยหนึ่งคน Companies Act 2006 ไม่ได้กำหนดว่าต้องมีผู้เริ่มก่อการ แต่การดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ต้องมีผู้ดำเนินการจัดตั้งอย่างน้อยหนึ่งคน

3.3.1 การประชุมผู้ถือหุ้น

การประชุมผู้ถือหุ้นตามกฎหมายบริษัทของประเทศอังกฤษบัญญัติอยู่ใน Companies Act 2006 โดยกฎหมายดังกล่าวไม่ได้บังคับให้บริษัทจำกัดจะต้องจัดประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้น ดังนั้น หากข้อบังคับของบริษัทได้บัญญัติให้บริษัทต้องจัดประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นแล้ว บริษัทอาจไม่จัดประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นก็ได้ อย่างไรก็ตาม ในการตัดสินใจเรื่องสำคัญกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการพิจารณาอนุมัติ ดังนั้น บริษัทจึงต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นในกรณีดังกล่าวและตาม Companies Act 2006 ได้กำหนดว่า มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะเป็นมติในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นที่ผ่านโดยสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อมีการบอกกล่าวการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น และมีการพิจารณาลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้น และการจัดประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปตามที่กฎหมายและข้อบังคับของบริษัทกำหนด[8]

---

[8] Companies Act 2006. Section 301 Resolutions at general meetings

A resolution of the members of a company is validly passed at a general meeting if-

(a) notice of the meeting and of the resolution is given, and

3.3.2 ผู้มีอำนาจเรียกประชุมผู้ถือหุ้น

ตามกฎหมายบริษัทของประเทศอังกฤษตาม Companies Act 2006 ผู้มีอำนาจในการเรียกประชุม โดยปกติคณะกรรมการของบริษัทเป็นผู้มีอำนาจในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น อย่างไรก็ตาม กฎหมายดังกล่าวได้ให้อำนาจ ผู้ถือหุ้น ศาล และผู้สอบบัญชีของบริษัทอาจเรียกประชุมผู้ถือหุ้นได้ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับผู้มีอำนาจเรียกประชุมผู้ถือหุ้นตาม Companies Act 2006 มีดังนี้

1) การเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยคณะกรรมการ[9]

การเรียกประชุมผู้ถือหุ้น โดยปกติแล้วคณะกรรมการจะเป็นผู้เรียกประชุมผู้ถือหุ้น และในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้บริษัทต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติการหนึ่งการใด คณะกรรมการก็จะพิจารณากำหนดวันประชุม และเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติการดังกล่าว และเพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ว่าคณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดแล้ว รายงานการประชุมคณะกรรมการควรจะระบุถึงมติของการพิจารณาอนุมัติการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น และบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นด้วย

2) การเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้น[10]

(b) the meeting is held and conducted, in accordance with the provisions of this Chapter (and, where relevant, Chapter 4) and the company's articles.

[9] Companies Act 2006. Section 302 Directors' power to call general meetings

The directors of a company may call general meeting of the company.

[10] Companies Act 2006. Section 303 Members' power to require directors to call general meeting

(1) The members of a company may require the directors to call a general meeting of the company.

(2) The directors are required to call a general meeting once the company has received requests to do so from-

(a) members representing at least the required percentage of such of the paid-up capital of the company as carries the right of voting at general meetings of the company (excluding any paid-up capital held as treasury shares); or

(b) in the case of a company not having a share capital, members who represent at least the required percentage of the total voting rights of all the members having a right to vote at general meetings.

(3) The required percentage is 10% unless, in the case of a private company, more than twelve months has elapsed since the end of the last general meeting-

(a) called in pursuance of a requirement under this section, or

ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้น ตาม Companies Act 2006 ให้สิทธิผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของทุนชำระแล้วของบริษัทและมีสิทธิออกเสียงในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น โดยไม่รวมถึงหุ้นคงคลัง มีสิทธิร้องขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้นได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของทุนชำระแล้ว ของบริษัทและมีสิทธิออกเสียงในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น จะมีสิทธิดังกล่าว ในกรณีที่ล่วงพ้นระยะเวลาสิบสองเดือนนับแต่การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นครั้งสุดท้ายที่จัดขึ้น เนื่องจากผู้ถือหุ้นใช้สิทธิร้องขอให้บริษัทเรียกประชุมหรือผู้ถือหุ้นร้องขอให้มีมติเวียนซึ่งต้องมีเนื้อหาอย่างน้อยเท่ากับกรณีที่ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิร้องขอให้บริษัทเรียกประชุม

การที่ผู้ถือหุ้นเรียกประชุมโดยการร้องขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้นอาจทำเป็นหนังสือหรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ การร้องขอดังกล่าวจะต้องรับรองความถูกต้องโดยผู้ร้องขอ ระบุสภาพแห่งกิจการที่จะพิจารณาในที่ประชุม และอาจระบุเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องซึ่งเหมาะสม ที่จะเสนอหรือประสงค์ที่จะให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาลงมติด้วยก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงเจตนาของผู้ถือหุ้นที่ร้องขอให้มีการจัดประชุมชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อให้ทราบว่าเรื่องที่จะพิจารณาลงมตินั้นเป็นเรื่องที่ต้องได้รับมติพิเศษหรือไม่[11] และเมื่อกรรมการได้รับการร้องขอให้เรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นคณะกรรมการต้องบอกกล่าวการเรียกประชุมสามัญ

(b) in relation to which any members of the company had (by virtue of an enactment, the company's articles or otherwise) rights with respect to the circulation of a resolution no less extensive than they would have had if the meeting had so called at their request, in which case the required percentage is 5%

(4) A request-

(a) must state the general nature of the business to be dealt with at the meeting, and

(b) may include the text of a resolution that may properly be moved and is intended to be moved at the meeting.

(5) A resolution may properly be moved at a meeting unless-

(a) it would, if passed, be ineffective (whether by reason of inconsistency with any enactment or the company's constitution or otherwise),

(b) it is defamatory of any person, or

(c) it is frivolous or vexatious.

(6) A request-

(a) may be in hard copy form or in electronic form, and

(b) must be authenticated by the person or persons making it.

[11] Paul L.Davies. *supra.* p.442.

ผู้ถือหุ้นภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่ได้รับการร้องขอให้จัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นโดยชอบ และต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นภายในยี่สิบแปดวันนับแต่วันบอกกล่าวการเรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นร้องขอให้ระบุเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องซึ่งเหมาะสมที่จะเสนอหรือประสงค์ที่จะให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาลงมติ คำบอกกล่าวเรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้นนั้นต้องระบุเนื้อหาตามที่ผู้ถือหุ้นร้องขอด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการต้องเรียกประชุมผู้ถือหุ้นตามที่ผู้ถือหุ้นร้องขอ แต่คณะกรรมการไม่กระทำการตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ

(1) ไม่เรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้นตามที่ผู้ถือหุ้นร้องขอภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่ได้รับการร้องขอให้จัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นโดยชอบ

(2) ไม่ระบุเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องซึ่งเหมาะสม ที่จะเสนอหรือประสงค์ที่จะให้ที่ประชุม ผู้ถือหุ้นพิจารณาลงมติ ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นประสงค์จะให้คณะกรรมการระบุเนื้อหาดังกล่าวในคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้น หรือ

(3) ไม่ระบุว่าเรื่องที่จะพิจารณาลงมติจะต้องได้รับมติพิเศษในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เรื่องดังกล่าวต้องได้รับมติพิเศษจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น

กรณีดังกล่าวนี้ผู้ถือหุ้นที่ร้องขอให้มีการจัดการประชุม หรือผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงรวมกันมากกว่ากึ่งหนึ่งของสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่ร้องขอให้มีการจัดประชุม อาจเรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเองได้ และการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นในกรณีนี้จะต้องเรียกในวิธีการเดียวหรือวิธีการที่ใกล้เคียงที่สุดกับการเรียกประชุมโดยคณะกรรมการ ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นร้องขอให้มีการลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้น การเรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้นต้องระบุถึงการลงมติดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นดังกล่าวต้องจัดขึ้นภายในสามเดือนนับแต่วันที่กรรมการมีหน้าที่ต้องเรียกประชุมผู้ถือหุ้น สำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเรียกประชุมดังกล่าว ผู้ถือหุ้นสามารถเรียกคืนจากบริษัทได้ โดยจำนวนเงินที่คืนให้แก่ผู้ถือหุ้นนั้น กฎหมายกำหนดให้นำมาจากค่าตอบแทนกรรมการที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่เรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้นดังกล่าว[12]

---

[12] Companies Act 2006. Section 305 Power of members to call meeting at company's expense

(1) If the directors-

(a) are required under section 303 to call a meeting, and

(b) do not do so in accordance with section 304. the members who requested the meeting, or any of them representing more than one half of the total voting rights of all of them, may themselves call a general meeting.

3) การเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยศาล

การเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยทางศาลนั้นเป็นกรณีที่บริษัทไม่สามารถเรียกหรือจัดให้มีการประชุมตามข้อบังคับของบริษัทหรือตาม Companies Act 2006 เช่น ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นปฏิเสธที่จะเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นและพิสูจน์ได้ว่าจะมีผู้ถือหุ้นมาประชุมไม่ครบเป็นองค์ประชุม[13] เป็นต้น ในกรณีนี้ศาลย่อมมีอำนาจเรียกประชุมผู้ถือหุ้นและกำหนดวิธีการในการเรียก จัด และดำเนินการประชุมผู้ถือหุ้นตามที่ศาลเห็นสมควร กล่าวคือ ในกรณีตามตัวอย่าง ศาลอาจกำหนดให้องค์ประชุมสำหรับการประชุมผู้ถือหุ้นเฉพาะในครั้งนั้นลดลงเหลือหนึ่งคนก็ได้ ทั้งนี้ ศาลมีอำนาจในการเรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้นโดยดุลพินิจของศาลเอง หรือ โดยที่กรรมการหรือผู้ถือหุ้นที่จะมีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมร้องขอ เช่น ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ถือหุ้นของบริษัทจำนวนเก้าร้อยหุ้นจากหุ้นทั้งหมดของบริษัทจำนวนหนึ่งพันหุ้น และหุ้นที่เหลืออีกจำนวนหนึ่งร้อยหุ้นถือโดยผู้ถือหุ้นรายย่อยอีกสองราย และผู้ถือหุ้นรายใหญ่ประสงค์ที่จะใช้สิทธิถอดถอนกรรมการ โดยมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น แต่ผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่ยอมเข้าร่วมประชุม จึงทำให้องค์ประชุมไม่ครบองค์ประชุม ศาลเคยตัดสินว่า ผู้ถือหุ้นคนเดียวซึ่งเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นก็ทำให้ครบเป็นองค์ประชุมแล้ว[14]

---

(2) Where the requests received by the company included the text of a resolution intended to be moved at the meeting, the notice of the meeting must include notice of the resolution.

(3) The meeting must be called for a date not more than three months after the date on which the directors become subject to the requirement to call a meeting.

(4) The meeting must be called in the same manner, as nearly as possible, as that in which meetings are required to be called by directors of the company.

(5) The business which may be dealt with at the meeting includes a resolution of which notice is given in accordance with this section.

(6) Any reasonable expenses incurred by the members requesting the meeting by reason of the failure of the directors duly to call a meeting must be reimbursed by the company.

(7) Any sum so reimbursed shall be retained by the company out of any sums due or to become due from the company by way of fees or other remuneration in respect of the services of such of the directors as were in default.

[13] Trevor Adam; Christopher Morris; & Alexis Longshaw. (2008). ***Business Law and Practice.*** n.p. p.54.

[14] El Sombrero Ltd, Re (1958) Ch. 900 cited in Paul L. Davies. (2008). ***Gower and Davies' Principles of Modern Company Law.*** n.p. p.444.

4) การเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยผู้สอบบัญชี[15]

การเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยผู้สอบบัญชีเป็นกรณีที่ผู้สอบบัญชีที่กำลังจะพ้นจากตำแหน่ง และได้ส่งหนังสืออธิบายเหตุการณ์เกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งไปยังบริษัทแล้ว ผู้สอบบัญชีมีสิทธิที่จะร้องขอให้กรรมการจัดการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อรับทราบหรือพิจารณาคำอธิบายเหตุแห่งการลาออก นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชีอาจร้องขอให้บริษัทจัดส่งแถลงการณ์เป็นหนังสือเกี่ยวกับการลาออกของผู้สอบบัญชีก่อนการประชุม ผู้ถือหุ้นก็ได้ กรรมการต้องบอกกล่าวการเรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้นภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่ได้รับการร้องขอโดยชอบให้จัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น และต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นภายในยี่สิบแปดวันนับแต่วันบอกกล่าวเรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้น

---

[15] Companies Act 2006. Section 508 Guidance of regulatory and prosecuting authorities: England, Wales and Northern Ireland

(1) The Secretary of State may issue guidance for the purpose of helping relevant regulatory and prosecuting authorities to determine how they should carry out their functions in cases where behaviour occurs that-

(a) appears to involve the commission of an offence under section 507 (offences in connection with auditor's report), and

(b) has be, is being or may be investigated pursuant to arrangements-

(i) under paragraph 15 of Schedule 10 (investigation of complaints against auditors and supervisory bodies), or

(ii) of a kind mentioned in paragraph 24 of that Schedule (independent investigation for disciplinary purposes of public interest cases).

(2) The Secretary of State must obtain the consent of the Attorney General before issuing any such guidance.

(3) In this section "relevant regulatory and prosecuting authorities" means-

(a) supervisory bodies within the meaning of Part 42 of this Act,

(b) bodies to which the Secretary of State may make grants under section 16(1) of the Companies (Audit, Investigations and Community Enterprise) Act 2004 (c.27) (bodies concerned with accounting standards etc),

(c) the Director of the Serious Fraud Office,

(d) the Director of Public Prosecutions or the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland, and

(e) the Secretary of State.

(4) This section does not apply to Scotland.

3.3.3 การเรียกประชุม

การเรียกประชุมผู้ถือหุ้นตามกฎหมายบริษัทของประเทศอังกฤษตาม Companies Act 2006 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

3.3.3.1 วิธีการบอกกล่าว

ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นนั้น บริษัทตามกฎหมายอังกฤษต้องบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นไปยังผู้ถือหุ้นก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน ทั้งนี้การนับวันตาม Companies Act 2006 นี้ จะไม่นับวันที่บริษัทส่งคำบอกกล่าวเรียกประชุม และไม่นับวันประชุมผู้ถือหุ้น[16] เช่น บริษัทต้องส่งคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้น วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2553 ดังนั้น วันแรกที่จะจัดประชุมได้ คือ วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2553 (นับวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2553 เป็นวันแรก และไม่นับรวมวันจัดประชุมผู้ถือหุ้น) ทั้งนี้ ข้อบังคับของบริษัทอาจกำหนดให้บริษัทต้องบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นล่วงหน้ายาวกว่าที่ Companies Act 2006 กำหนดก็ได้ อย่างไรก็ตาม บริษัทอาจบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นล่วงหน้าน้อยกว่าสิบสี่วันก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้นก็ได้ หากได้รับความยินยอมจากผู้ถือหุ้นของบริษัทที่มีจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด และถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่ให้สิทธิผู้ถือหุ้นเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนหรือจำนวนที่มากกว่านี้ตามที่ข้อบังคับของบริษัทกำหนด แต่ต้องไม่เกินร้อยละเก้าสิบห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่ให้สิทธิ ผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนน อย่างไรก็ตาม การให้ความยินยอมดังกล่าวอาจไม่สามารถใช้ได้ในทุกกรณี เช่น กรณีการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณา

---

[16] Companies Act 2006. Section 360 Computation of periods of notice etc: clear day rule

(1) This section applies for the purposes of the following provisions of this Part-

section 307(1) and (2) (notice required of general meeting),

section 312(1) and (3) (resolution requiring special notice,

section 314(4) (d) (request to circulate members' statement),

section 316(2) (b) (expenses of circulating statement to be deposited or tendered before meeting),

section 338(4) (d) (i) (request to circulate member's resolution at AGM of public company),and section 340 (2)

(b) (i) (expenses of circulating statement to be deposited or tendered before meeting).

(2) Any reference in those provisions to a period of notice, or to a period before a meeting by which a request must be received or sum deposited or tendered, is to a period of the specified length excluding-

(a) the day of the meeting, and

(b) the day on which the notice is given, the request received or the sum deposited or tendered.

ถอดถอนกรรมการ เป็นต้น[17] เช่น บริษัท เอ จำกัด มีผู้ถือหุ้นหกคน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทคนหนึ่งถือหุ้นร้อยละเก้าสิบห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่ให้สิทธิผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนน และผู้ถือหุ้นอีกห้าคนที่เหลือ ถือหุ้นคนละร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่ให้สิทธิผู้ถือหุ้นสั้นกว่าระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดจะมีผลสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่และผู้ถือหุ้นรายย่อยอีกอย่างน้อยสามคนยินยอม[18]

ตาม Companies Act 2006 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการส่งคำบอกกล่าวกรณีพิเศษ (Special Notice) ไว้ เป็นการบอกกล่าวแก่บริษัทในกรณีที่กฎหมายกำหนด เช่น กรณีถอดถอนกรรมการหรือถอดถอนผู้สอบบัญชี เป็นต้น กรณีดังกล่าวจะต้องมีการแจ้งความประสงค์ที่จะให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาเรื่องดังกล่าวไปยังบริษัทล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่ายี่สิบแปดวัน และในกรณีที่สามารถปฏิบัติได้ บริษัทต้องส่งคำบอกกล่าวเกี่ยวกับมตินั้นไปในลักษณะและเวลาเดียวกันกับการส่งคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้น ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ เช่น บริษัทได้ส่งคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นไปแล้ว เป็นต้น[19] บริษัทต้องบอกกล่าวให้ผู้ถือหุ้นทราบเกี่ยวกับมตินั้นไม่น้อยกว่าสิบสี่วันก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น โดยการประกาศหนังสือพิมพ์ซึ่งแพร่หลายพอสมควร หรือโดยวิธีการอื่นใดที่ข้อบังคับของบริษัทกำหนดและในกรณีที่การประชุมผู้ถือหุ้นไม่ได้กำหนดเวลาไว้แน่นอน และผู้ถือหุ้นได้บอกกล่าวความประสงค์ที่จะใช้สิทธิขอเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาถอดถอนกรรมการไปยังบริษัทแล้ว แต่บริษัทได้ดำเนินการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นก่อนครบกำหนดยี่สิบแปดวัน Companies Act 2006 ให้ถือว่าได้มีการแจ้งความประสงค์ดังกล่าวโดยชอบแล้ว

สำหรับการบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทต้องจัดส่งคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นจะต้องจัดส่งไปยังผู้ถือหุ้นและกรรมการทุกคนของบริษัท[20] การส่งคำบอกกล่าวอาจทำได้

---

[17] Trevor Adam; Christopher Morris; & Alexis Longshaw. *supra.* p.48.

[18] Trevor Adam; Christopher Morris; & Alexis Longshaw. *supra.* p.48.

[19] Paul L. Davies. *supra.* p. 452.

[20] Companies Act 2006. Section 310 Persons entitled to receive notice of meetings

(1) Notice of a general meeting of a company must sent to-

(a) every member of the company, and

(b) every director.

(2) In subsection (1), the reference to members includes any person who s entitled to a share in consequence of the death or bankruptcy of a member, if the company has been notified of their entitlement.

(3) In subsection (2), the reference to the bankruptcy of a member includes-

โดยการส่งในรูปแบบหนังสือบอกกล่าวเรียกประชุม ส่งด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือเผยแพร่ในเว็บไซต์ของบริษัทก็ได้[21] และในกรณีที่เป็นการเผยแพร่คำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นในเว็บไซต์นั้นจะมีผลสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อบริษัทได้แจ้งผู้ถือหุ้นให้ทราบว่าบริษัทได้เผยแพร่คำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นในเว็บไซต์แล้ว โดยที่บริษัทนั้นต้องระบุว่าเป็นการแจ้งเกี่ยวกับคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท ระบุสถานที่ วันและเวลาประชุม นอกจากนี้ บริษัทต้องเผยแพร่คำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นตลอดระยะเวลาตั้งแต่วันที่บริษัทแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบเกี่ยวกับการเผยแพร่คำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นจนกระทั่งการประชุมผู้ถือหุ้นเสร็จสิ้น[22] อย่างไรก็ตาม การที่บริษัทไม่ได้ส่งคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้น หรือคำบอกกล่าวเกี่ยวกับการพิจารณาลงมติไปยังผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งหรือหลายคน โดยที่บริษัทมิได้มีเจตนาดังกล่าว กฎหมายกำหนดให้ไม่ต้องนำเรื่องดังกล่าวมาพิจารณาว่าบริษัทได้ส่งคำบอกกล่าวนั้นโดยชอบหรือไม่[23]

(a) the sequestration of the estate of a member;

(b) a member's estate being the subject of a protected trust deed (within the meaning of the Bankruptcy (Scotland) Act 1985 (c.66)).

(4) This section has effect subject to-

(a) any enactment, and

(b) any provision of the company's articles.

[21] Companies Act 2006. Section 308 Manner in which notice to be given

Notice of a general meeting of a company must be given-

(a) in hard copy form,

(b) in electronic form, or

(c) by means of a website (see section 309), or partly by one such means and partly by another.

[22] Companies Act 2006. Section 309 Publication of notice of meeting on website

(1) Notice of a meeting is not validly given by a company by means of a website unless it is given in accordance with this section.

(2) When the company notifies a member of the presence of the notice on the website the notification must-

(a) state that it concerns a notice of a company meeting,

(b) specify the place, date and time of the meeting, and

(3) The notice must be available on the website throughout the period beginning with the date of that notification and ending with the conclusion of the meeting.

[23] Companies Act 2006. Section 313 Accidental failure to give notice of resolution or meeting

(1) Where a company gives notice of-

3.3.3.2 ข้อความในคำบอกกล่าว

ข้อความในคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้น การบอกกล่าวการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นต้องมีเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัท และในกรณีที่ข้อบังคับของบริษัทไม่ได้กำหนดไว้ กฎหมายได้กำหนดให้การบอกกล่าวการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นจะต้องระบุถึง ชื่อบริษัท วัน เวลา และสถานที่ประชุมผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ยังต้องระบุสภาพของกิจการที่จะพึงกระทำในที่ประชุมโดยทั่วไป[24] กล่าวคือ ต้องระบุข้อมูลที่เพียงพอเพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถทราบได้ว่าจะมีการพิจารณาในเรื่องที่ผู้ถือหุ้นมีความคิดเห็นและประสงค์ที่จะมาเข้าร่วมประชุมหรือไม่ หากคำบอกกล่าวนั้นไม่สมบูรณ์และไม่เฉพาะเจาะจงเพียงพอให้ผู้ถือหุ้นสามารถตัดสินใจได้ว่าเพื่อประ โยชน์ของผู้ถือหุ้นแล้วผู้ถือหุ้นสมควรที่จะเข้าร่วมประชุมหรือไม่นั้น มติที่ผ่านในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งนั้นอาจจะได้รับการตัดสินว่าไม่สมบูรณ์[25] กรณีที่เป็นการพิจารณาเรื่องที่ต้องอนุมัติโดยมติธรรมดา บริษัทไม่จำเป็นต้องระบุมติดังกล่าวโดยมีถ้อยคำชัดเจนและแน่นอนในคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้น แต่ในกรณีที่เป็นการพิจารณาเรื่องที่ต้องอนุมัติโดยมติพิเศษ กฎหมายกำหนดให้การบอกกล่าวการเรียกประชุมต้องระบุถึงมติพิเศษ และความประสงค์ที่จะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติเรื่องนั้นโดยการมีมติพิเศษด้วย ทั้งนี้ มติพิเศษที่ระบุในคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นต้องระบุ

(a) general meeting, or

(b) a resolution intended to be moved at a general meeting, any accidental failure to give notice to one or more persons shall be disregarded for the purpose of determining whether notice of the meeting or resolution (as the case may be) is duly given.

(2) Except in relation to notice given under-

(a) section 304 (notice of meetings required by members),

(b) section 305 (notice of meetings called by members), or

(c) section 339 (notice of resolutions at AGMs proposed by members), subsection (1) has effect subject to any provision of the company's articles.

[24] Companies Act 2006. Section 311 Contents of notice of meetings

(1) Notice of a general meeting of a company must state-

(a) the time and date of the meeting, and

(b) the place of the meeting.

(2) Notice of a general meeting of a company must state the general nature of the business to be dealt with at the meeting. This subsection has effect subject to any provision of the company's articles.

[25] Tiessen V. Henderson (1899) 1 Ch 861, cited in L. Sealy; & Sarah Worthington. (2007). ***Cases and Materials in Company Law.*** n.p.

ถ้อยคำที่ชัดเจนและแน่นอน โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงถ้อยคำของมติพิเศษนั้นให้แตกต่างไปจากที่ระบุไว้ในคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นได้[26]

นอกจากนี้ ในคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นต้องระบุถึงสิทธิของผู้ถือหุ้นในการแต่งตั้งผู้รับมอบฉันทะตามที่กฎหมายและข้อบังคับของบริษัทกำหนด หากไม่ระบุถึงสิทธิดังกล่าวไม่ทำให้การประชุมหรือมติที่ประชุมเสียไป แต่พนักงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องจะมีความผิด และต้องระวางโทษปรับ[27]

3.3.4 วิธีการประชุม

สำหรับวิธีการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นนั้น Companies Act 2006 ของประเทศอังกฤษ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น มีดังต่อไปนี้

3.3.4.1 องค์ประชุม

ในเรื่องขององค์ประชุมตาม Companies Act 2006 ได้กำหนดว่าในกรณีที่บริษัทมีผู้ถือหุ้นเพียงคนเดียว หากบุคคลที่มีคุณสมบัติหนึ่งคนมาประชุมก็ครบเป็นองค์ประชุมแล้ว ส่วนในกรณีอื่นๆ นั้นองค์ประชุมสำหรับการประชุมผู้ถือหุ้นจะเป็นไปตามที่ข้อบังคับของบริษัทกำหนด ในกรณีที่ข้อบังคับไม่ได้กำหนดไว้องค์ประชุมจะเท่ากับสองคน และในกรณีที่มีบุคคลคนเดียวเข้าร่วมประชุมในฐานะผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะ กรณีดังกล่าวถือว่าไม่ครบองค์ประชุม[28]

อนึ่ง ในการพิจารณาเรื่ององค์ประชุมนั้น Table A แห่ง Companies (Tables A to F) Regulations 1985 กฎหมายดังกล่าวได้กำหนดให้พิจารณาในขณะเริ่มการประชุมและตลอด

---

[26] Trevor Adam; Christopher Morris; & Alexis Longshaw. *supra.* p.47.

[27] Companies Act 2006. Section 325 Notice of meeting to contain statement of rights

(1) In every notice calling a meeting of a company there must appear, with reasonable prominence, a statement informing the member of-

(a) his rights under section 324, and

(b) any more extensive rights conferred by the company's articles to appoint more than one proxy.

(2) Failure to comply with this section does not affect the validity of the meeting or of anything done at the meeting.

(3) If this section is not complied with as respects any meeting, an offence is committed by every officer of the company who is in default.

(4) A person guilty of an offence under this section is liable on summary conviction to a fine not exceeding level 3 on the standard scale.

[28] Trevor Adam; Christopher Morris; & Alexis Longshaw. *supra.* p.48.

ระยะเวลาการประชุม[29] ในขณะที่ Companies (Model Articles) Regulations 2008 ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้

ทั้งนี้ บุคคลที่มีคุณสมบัติ (Qualifying Person) หมายถึง บุคคลธรรมดาที่เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท บุคคลซึ่งเป็นตัวแทนของนิติบุคคลที่เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท หรือบุคคลธรรมดาที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้รับมอบฉันทะ

สำหรับองค์ประชุมนั้น ถ้าการประชุมผู้ถือหุ้นโดยที่องค์ประชุมไม่ครบนั้นจะถือว่าเป็นการประชุมที่จัดขึ้นโดยไม่เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของบริษัท ซึ่งจะส่งผลให้มติที่ผ่านในการประชุมครั้งนั้นไม่สมบูรณ์

3.3.4.2 การจัดการประชุมผู้ถือหุ้น

ในเรื่องการจัดการประชุมผู้ถือหุ้นตามกฎหมายบริษัทของประเทศอังกฤษ ไม่จำเป็นต้องดำเนินการในห้องประชุมเดียว บริษัทอาจดำเนินการในห้องประชุมมากกว่าหนึ่งห้องก็ได้ แต่ต้องมีการถ่ายทอดภาพและเสียงอย่างเพียงพอให้ผู้เข้าร่วมประชุมในห้องอื่นสามารถแสดงความเห็นให้ปรากฏต่อผู้ถือหุ้นอื่นในแต่ละห้องได้เสมือนว่าการประชุมได้จัดให้มีขึ้นในห้องเดียวกัน[30] นอกจากนี้ ในกรณีที่ข้อบังคับอนุญาตให้ การประชุมผู้ถือหุ้นอาจกระทำโดยการประชุมผ่านโทรศัพท์ หรือการประชุมทางไกลผ่านจอภาพก็ได้

ทั้งนี้ Schedule 1 ของ Companies (Model Articles) Regulations 2008 กำหนดให้การพิจารณาเข้าร่วมประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ไม่จำต้องพิจารณาว่าผู้ถือหุ้นได้ประชุมกันในห้องประชุมเดียวกันหรือไม่ และกำหนดด้วยว่าผู้ถือหุ้นที่อยู่ต่างสถานที่กันจะถือว่าเข้าร่วมประชุมสามัญ ผู้ถือหุ้นหากผู้ถือหุ้นที่อยู่ต่างสถานที่กันนั้นสามารถใช้สิทธิแสดงความคิดเห็นและออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นได้[31] และกฎหมายดังกล่าวยังได้กำหนดให้กรรมการของบริษัทที่ไม่ได้เป็น

---

[29] Table A of Companies (Tables A to F) Regulations 1985.

41. If such a quorum is not present within half an hour an hour from the time appointed for the meeting, or if during a meeting such a quorum ceases to be present, the meeting shall stand adjourned to the same day in the next week at the same time and place or to such time and place as the directors may determine.

[30] Byng v London Life Association (1990) Ch. 170, CA., cited in L. Sealy; & Sarah Worthington. (2007). ***Cases and Materials in Company Law.*** n.p. p.187.

[31] Schedule 1: Model Articles For Private Companies Limited by Shares, The Companies (Model Articles) Regulations 2008

Attendance and speaking at general meetings

ผู้ถือหุ้นก็สามารถที่จะเข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมได้ นอกจากนี้ประธานในที่ประชุมสามารถอนุญาตให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ถือหุ้น เข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมได้[32]

3.3.4.3 ประธานในที่ประชุม

ตาม Companies Act 2006 ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งตำแหน่งประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้นถือว่าเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญมาก ประธานในที่ประชุมถือหุ้นจะทำหน้าที่กำกับดูแลการประชุมให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้นนั้นมีหน้าที่ต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นไม่ใช่ต่อคณะกรรมการ แม้ว่าประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะเป็นกรรมการด้วยก็ตาม อย่างไรก็ตาม Companies Act 2006 ไม่ได้กำหนดให้ประธาน

37.- (1) A person is able to exercise the right to speak at a general meeting when that person is in a position to communicate to all those attending the meeting, during the meeting, any information or opinions which that person has on the business of the meeting.

(2) A person is able to exercise the right to vote at a general meeting when-

(s) that person is able to vote, during the meeting, on resolutions put to the vote at the meeting, and

(b) that person's vote can be taken into account in determining whether or not such resolutions are passed at the same time as the votes of all the other persons attending the meeting.

(3) The directors may make whatever arrangements they consider appropriate to enable those attending a general meeting to exercise their rights to speak or vote at it.

(4) In determining attendance at a general meeting, it is immaterial whether any two or more members attending it are in the same place as each other.

(5) Two or more persons who are not in the same place as each other attend a general meeting if their circumstances are such that if they have (or were to have) rights to speak and vote at that meeting, they are (or would be) able to exercise them.

[32] Schedule 1: Model Articles For Private Companies Limited by Shares, The Companies (Model Articles) Regulations 2008

Attendance and speaking by directors and non-shareholders

40.- (1) Directors may attend and speak at general meetings, whether or not they are shareholders.

(2) The chairman of the meeting may permit other persons who are not-

(a) shareholders of the company, or

(b) otherwise entitled to exercise the rights of shareholders in relation to shareholders in relation to general meetings, to attend and speak at a general meeting.

คณะกรรมการต้องเป็นประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้น แต่กฎหมายได้กำหนดให้บริษัทสามารถกำหนดในข้อบังคับของแต่ละบริษัทได้ว่าจะให้ใครทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นอาจได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้นก็ได้ ทั้งนี้ ภายใต้ข้อบังคับของบริษัท[33] ซึ่งตาม Schedules 1 ของ Companies (Model Articles) Regulations 2008 กำหนดให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นจะมีสิทธิแต่งตั้งประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้นเฉพาะในกรณีที่คณะกรรมการไม่ได้แต่งตั้งประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งนั้น หรือบุคคลดังกล่าวไม่ประสงค์ที่จะทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้น และไม่มีกรรมการมาเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นในครั้งนั้น[34] นอกจากนี้ Table A ของ Companies (Table A to F) Regulations 1985 ยังกำหนดว่าในกรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด[35]

3.3.4.4 ผู้มีสิทธิลงคะแนนและการนับคะแนน

ตาม Companies Act 2006 กำหนดให้ผู้ถือหุ้นสามารถออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น และการออกเสียงลงคะแนนนั้นทำได้สองวิธี คือ วิธีชูมือ ซึ่งผู้ถือหุ้นจะมีสิทธิออกเสียง

---

[33] Companies Act 2006. Section 319 Chairman of meeting

(1) A member may be elected to be the chairman of a general meeting by a resolution of the company passed at the meeting.

(2) Subsection (1) is subject to any provision of the company's articles that states who may or may not be chairman.

[34] Schedule 1: Model Articles For Private Companies Limited by Shares, The Companies (Model Articles) Regulations 2008

Chairing general meetings

39.- (1) If the directors have appointed a chairman, the chairman shall chair general meetings if present and willing to do so.

(2) If the directors have not appointed a chairman, or if the chairman is unwilling to chair the meeting or is not present within ten minutes of the time at which a meeting was due to start-

(a) the directors present, or

(b) (if no directors are present), the meeting, must appoint a director or shareholder to chair the meeting, and the appointment of the chairman of the meeting must be the first business of the meeting.

(3) The person chairing a meeting in accordance with this article is referred to as "the chairman of the meeting".

[35] Table A : Companies (Tables A to F) Regulations 1985 As Amended By SI 2007/2541 and SI2007/2826.

ลงคะแนนหนึ่งคนต่อหนึ่งเสียงและวิธีลงคะแนนลับ ซึ่งผู้ถือหุ้นจะมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียง[36] สำหรับการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีชูมือนั้นอาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้ เช่น ในกรณีที่ผู้รับมอบฉันทะเป็นผู้รับมอบฉันทะของผู้ถือหุ้นหลายคน และได้รับคำสั่งให้ออกเสียงเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในวาระเดียวกัน ผู้รับมอบฉันทะก็จะประสบปัญหาว่าจะออกเสียงลงคะแนนอย่างไร ให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าว ดังนั้น ทางแก้ดังกล่าวที่ประชุมผู้ถือหุ้นจึงอาจร้องขอให้ออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีลับก็ได้ การออกเสียงลงคะแนนลับมักจะกระทำโดยการให้ผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะลงลายมือชื่อในกระดาษ และระบุว่าจะใช้สิทธิออกเสียงในทิศทางใดกี่เสียง รวมทั้งจำนวนเสียงที่ใช้สิทธิออกเสียง หรือบริษัทอาจนำเทคโนโลยีมาช่วยให้วิธีลงคะแนนลับเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นก็ได้

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า ตามหลัก Companies Act 2006 ผู้ถือหุ้นไม่จำต้องออกเสียงไป ในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเพียงทิศทางเดียวในการออกเสียงลงคะแนนลับ[37] กล่าวคือ ผู้ถือหุ้นสามารถแบ่งคะแนนเสียงเพื่อออกเสียงเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียง สำหรับการลงคะแนนในวาระเดียวกันได้ นอกจากนี้ Companies Act 2006 ได้กำหนดให้ข้อบังคับของบริษัทที่ยกเว้นสิทธิในการร้องขอให้มีการออกเสียงลงคะแนนลับที่นอกเหนือจากการพิจารณาเลือกตั้งประธานที่ประชุมและ

---

[36] Companies Act 2006. Section 284 Votes: general rules

(1) On a vote on a written resolution-

(a) in the case of a company having a share capital, every member has one vote in respect of each share or each 10 of stock held by him, and

(b) in any other case, every member has one vote.

(2) On a vote on a resolution on a show of hands at a meeting-

(a) every member present in person has one vote, and

(b) every proxy present who has been duly appointed by a member entitled to vote on the resolution has one vote.

(3) On a vote on a resolution on a poll taken at a meeting-

(a) in the case of a company having a share capital, every member has one vote in respect of each share or each 10 of stock held by him, and

(b) in any other case, every member has one vote.

(4) The provisions of this section have effect subject to any provision of the company's articles.

[37] Companies Act 2006. Section 322 Voting on a poll

On a poll taken at a general meeting of a company, a member entitled to more than one vote need not, if he votes, use all his votes or cast all the votes he uses in the same way.

การเลื่อนการประชุม ตกเป็นโมฆะ และข้อบังคับที่กำหนดเงื่อนไขในการใช้สิทธิร้องขอให้มีการออกเสียงลงคะแนนลับมากกว่ากรณีดังต่อไปนี้ย่อมตกเป็นโมฆะด้วยเช่นกัน[38]

1) ผู้ถือหุ้นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น หรือ

2) ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในวาระนั้น โดยไม่นับสิทธิออกเสียงในหุ้นคงคลังหรือ Treasury Shares ที่ถือโดยบริษัท หรือ

3) ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงนั้นในมติซึ่งรวมจำนวนเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้วของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในมตินั้นทั้งหมดโดยไม่นับสิทธิออกเสียงในหุ้นคงคลังหรือ Treasury Shares ที่ถือโดยบริษัท

ทั้งนี้ตาม Schedules 1 ของ The Companies (Model Articles) Regulations 2008 ประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้น กรรมการ บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มีสิทธิออกเสียงในมตินั้น หรือบุคคลใดๆ ที่มีสิทธิออกเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในมตินั้น เป็นผู้มีสิทธิร้องขอให้มีการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีลับ โดยผู้มีสิทธิร้องขอดังกล่าวอาจจะร้องขอก่อนการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น หรือในที่ประชุมผู้ถือหุ้นไม่ว่าก่อนการ

---

[38] Companies Act 2006. Section 321 Right to demand a poll

(1) A provision of a company's articles is void in so far as it would have the effect of excluding the right to demand a poll at a general meeting on any question other than-

(a) the election of the chairman of the meeting, or

(b) the adjournment of the meeting.

(2) A provision of a company's articles is void in so far as it would have the effect of making ineffective a demand for a poll on any such question which is made-

(a) by not less than 5 members having the right to vote on the resolution; or

(b) by a member or members representing not less than 10% of the total voting rights of all the members having the right to vote on the resolution (excluding any voting rights attached to any shares in the company held as treasury shares); or

(c) by a member or members holding shares in the company conferring a right to vote on the resolution, being shares on which an aggregate sum has been paid up equal to not less than 10% of the total sum paid up on all the shares conferring that right (excluding shares in the company conferring a right to vote on the resolution which are held as treasury shares).

ออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีชูมือหรือภายหลังการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีชูมือซึ่งต้องร้องขอโดยทันทีที่มีการประกาศผลการลงมติโดยวิธีชูมือ[39]

อนึ่ง ตามหลักกฎหมายคอมมอนลอว์ ในกรณีที่ประธานที่ประชุมตระหนักว่าการออกเสียงลงคะแนนลับจะให้ผลที่แตกต่างไปจากการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีชูมือนั้น ประธานที่ประชุมควรจะต้องเสนอให้ที่ประชุมใช้วิธีการออกเสียงลงคะแนนลับ ตัวอย่าง ในกรณีที่ประธานที่ประชุมเป็นผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นจำนวนมาก และหากปราศจากการรับมอบฉันทะนั้นก็จะทำให้ไม่ครบเป็นองค์ประชุมสำหรับการประชุมผู้ถือหุ้น และหากเป็นการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีลับมีผลต่างจากการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีชูมือ กรณีดังกล่าวประธานที่ประชุมควรจะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาออกเสียงลงคะแนนลับ[40] ทั้งนั้น มีข้อสังเกตว่าหลักในเรื่องการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้นนี้คล้ายกับหลักในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือ โดยหลักแล้ววิธีการออกเสียงลงคะแนนให้ใช้วิธีชูมือ ยกเว้นผู้ถือหุ้นซึ่งมีจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดร้องขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับ นอกจากนี้ แม้ว่าจะมีมติด้วยวิธีการชูมือไปแล้วก็ตามผู้ถือหุ้น

---

[39] Schedule 1: Model Articles For Private Companies Limited by Shares, The Companies (Model Articles) Regulations 2008

Poll votes

44.- (1) A poll on a resolution may be demanded-

(a) in advance of the general meeting where it is to be put to the vote, or

(b) at a general meeting, either before a show of hands on that resolution or immediately after the result of a show of hands on that resolution is declared.

(2) A poll may be demanded by-

(a) the chairman of the meeting

(b) the directors;

(c) two or more persons having the right to vote on the resolution; or

(d) a person or persons representing not less than one tenth of the total voting rights of all the shareholders having the right to vote on the resolution.

(3) A demand for a poll may be withdrawn if-

(a) the poll has not yet been taken, and

(b) the chairman of the meeting consents to the withdrawal.

(4) Polls must be taken immediately and in such manner as the chairman of the meeting directs.

[40] Second Consolidated Trust V. Ceylon Amalgamated Estates (1943) 2 All E.R.567 cited in Paul L. Davies. *supra*. p.463.

ยังคงมีสิทธิร้องขอให้มีการออกเสียงลงคะแนนลับใหม่[41] และหลักในเรื่องการประกาศผลการนับคะแนนเสียงโดยวิธีชูมือนั้นคล้ายกับหลักการในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือ ประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะเป็นผู้ประกาศว่ามตินั้นผ่านหรือไม่ผ่าน หรือผ่านด้วยคะแนนเสียงข้างมากเท่าใด โดยการประกาศผลดังกล่าวถือว่าเป็นหลักฐานที่เด็ดขาด โดยไม่ต้องพิสูจน์ว่ามี ผู้ถือหุ้นลงคะแนนเสียงเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยเป็นสัดส่วนเท่าใด นอกจากนี้ การบันทึกการประกาศผลดังกล่าวในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นก็ ถือว่าเป็นหลักฐานที่เด็ดขาด ในเรื่องดังกล่าวด้วยเช่นกัน

3.3.4.5 การมอบฉันทะ

เรื่องการมอบฉันทะนั้น ในการประชุมผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นจะเข้าร่วมประชุมเองหรือมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมแทนก็ได้ และในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท นิติบุคคลดังกล่าวอาจมอบอำนาจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นตัวแทนของนิติบุคคลในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทครั้งใดๆ ซึ่งในกรณีที่นิติบุคคลนั้นมอบอำนาจให้บุคคลคนเดียวเป็นผู้แทนของนิติบุคคล บุคคลนั้นย่อมมีสิทธิที่จะใช้อำนาจใดๆ ของนิติบุคคลนั้นในนามของนิติบุคคลตามที่นิติบุคคลดังกล่าวสามารถใช้ได้ ถ้านิติบุคคลนั้นเป็นผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลธรรมดา และในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมอบอำนาจให้บุคคลมากกว่าหนึ่งคนเป็นผู้แทน ผู้แทนนิติบุคคลคนใดคนหนึ่งเท่านั้นที่จะเป็นผู้สามารถใช้อำนาจดังกล่าวในนามของนิติบุคคล หากผู้แทนนิติบุคคลใช้อำนาจของนิติบุคคลในทิศทางที่แตกต่างกัน Companies Act 2006 กำหนดให้ถือว่าไม่มีการใช้อำนาจนั้น[42] ดังนั้น

---

[41] Companies Act 2006. Section 320(3) Declaration by chairman on a show of hands

(3) This section does not have effect if a poll is demanded in respect of the resolution (and the demand is not subsequently withdrawn).

[42] Companies Act 2006. Section 323 Representation of corporations at meetings

(1) If a corporation (whether or not a company within the meaning of this Act) is a member of a company, it may by resolution of its directors or other governing body authorize a person or persons to act its representative or representatives at any meeting of the company.

(2) Where the corporation authorizes only one person, he is entitled to exercise the same powers on behalf of the corporation as the corporation could exercise if it were an individual member of the company.

(3) Where the corporation authorizes more than one person, any one of them is entitled to exercise the same powers on behalf of the corporation as the corporation could exercise if it were an individual member of the company.

(4) Where the corporation authorizes more than one person and more than one of them purport to exercise a power under subsection (3)-

ในกรณีผู้ถือหุ้นเป็นนิติบุคคลประสงค์ที่จะออกเสียงไปในทิศทางที่แตกต่างกันในวาระเดียวกัน นิติบุคคลนั้นก็ควรที่จะใช้วิธีการแต่งตั้งผู้รับมอบฉันทะมากกว่าหนึ่งคนโดยอาศัยหุ้นคนละหุ้นกัน ซึ่งจะทำให้สามารถใช้สิทธิออกเสียงของนิติบุคคลผู้มอบฉันทะไปในทิศทางที่แตกต่างกันได้ แต่หากนิติบุคคลนั้นเลือกใช้วิธีการแต่งตั้งผู้แทนนิติบุคคลแล้ว ผลของกฎหมายในเรื่องดังกล่าวยังไม่เป็นที่ชัดเจน[43]

นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นที่ไม่ใช่นิติบุคคลมีสิทธิแต่งตั้งบุคคลอื่นให้เป็นผู้รับมอบฉันทะของตนเพื่อเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นสามารถแต่งตั้งผู้รับมอบฉันทะมากกว่าหนึ่งคนก็ได้ แต่ต้องเป็นการแต่งตั้งโดยอาศัยหุ้นคนละหุ้นกัน[44] นอกจากนี้ ผู้รับมอบฉันทะสามารถได้รับเลือกตั้งให้เป็นประธานที่ประชุมได้[45]

3.3.5 มติที่ประชุม

มติที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามกฎหมายบริษัทของประเทศอังกฤษนั้น มติที่ประชุม คือ ข้อตกลงหรือการตัดสินใจที่กระทำโดยคณะกรรมการ ผู้ถือหุ้น (หรือผู้ถือหุ้นแต่ละกลุ่ม) ของบริษัท

(a) if they purport to exercise the power in the same way, the power is treated as exercised in that way,

(b) if they do not purport to exercise the power in the same way, the power is treated as not exercised.

[43] Geoffrey Morse; et al. (2007). ***Palmer's company law: annotated guide to the Companies Act 2006.*** n.p. p.271.

[44] Companies Act 2006. Section 324 Rights to appoint proxies

(1) A member of a company is entitled to appoint another person as his proxy to exercise all or any of his rights to attend and to speak and vote at a meeting of the company.

(2) In the case of a company having a share capital, a member may appoint more than one proxy in relation to a meeting, provided that each proxy is appointed that each proxy is appointed to exercise the rights attached to a different share or shares held by him, or (as the case may be) to a different Pound 10, or multiple of Pound 10, of stock held by him.

[45] Companies Act 2006. Section 328 Chairing meetings

(1) A proxy may be elected to be the chairman of a general meeting by a resolution of the company passed at the meeting.

(2) Subsection (1) is subject to any provision of the company's articles that states who may or who may not be chairman.

เมื่อมติผ่าน บริษัทต้องผูกพันตามมตินั้น[46] โดยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นดังกล่าวสามารถแบ่งได้ กรณีดังต่อไปนี้

3.3.5.1 มติพิเศษ

มติพิเศษตาม Companies Act 2006 ของประเทศอังกฤษ มติพิเศษ คือ มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นที่ผ่านโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าร้อยละ เจ็ดสิบห้าของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะโดยชอบที่เข้าประชุมและมีสิทธิออกเสียง หรือในกรณีที่เป็นมติเวียนจะต้องเป็นมติเวียนที่ผ่านโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดอีกว่า มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะไม่ถือว่าเป็นมติพิเศษ เว้นแต่ จะได้บอกกล่าวการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น โดยระบุถึงวาระที่จะพิจารณาให้ลงมติพิเศษและระบุถึงความประสงค์ที่จะเสนอให้พิจารณาอนุมัตินั้นด้วยมติพิเศษ และเมื่อมีการระบุเนื้อหาดังกล่าวในการบอกกล่าวการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นแล้ว มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะผ่านได้โดยมติพิเศษเท่านั้น[47]

อนึ่ง กฎหมายได้กำหนดให้ บริษัทต้องระบุถ้อยคำที่ชัดเจนและแน่นอนของมติพิเศษในคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นด้วย โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงถ้อยคำของมติพิเศษนั้นให้แตกต่างไปจากที่ระบุไว้ในคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้น

3.3.5.2 มติเวียน

ตาม Companies Act 2006 ได้กำหนดเรื่องเกี่ยวกับการลงมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้ว กฎหมายดังกล่าวได้ยอมรับให้มีการลงมติเวียนของผู้ถือหุ้นด้วย[48] ซึ่ง มติเวียน หมายถึง มติของบริษัท

---

[46] Companies House. (2009). ***Resolutions-GBA7.Version 8.*** (Online). Available: http://www.companieshouse.gov.uk/about/pdf/gba7.pdf. [2012, July 3].

[47] Companies Act 2006. Section 283(6)Special resolutions

(6) Where a resolution is passed at a meeting-

(a) the resolution is not a special resolution unless the notice of the meeting included the text of the resolution and specified the intention to propose the resolution as a special resolution, and

(b) if the notice of the meeting so specified, the resolution may only passed as a special resolution.

[48] Companies Act 2006. Section 288 Written resolutions of private companies

(1) In the Companies Acts a "written resolution" means a resolution of a private company proposed and passed in accordance with this Chapter.

(2) The following may not be passed as a written resolution-

(a) a resolution under section 168 removing a director before the expiration of his period of office;

จำกัดที่ได้รับการเสนอและลงมติโดยสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน Companies Act 2006 โดยมติเวียนดังกล่าวจะมีผลเสมือนมติที่ผ่านโดยการประชุมสามัญของบริษัท อย่างไรก็ตาม การพิจารณาถอดถอนกรรมการและผู้สอบบัญชีออกจากตำแหน่งก่อนวาระเป็นเรื่องที่ไม่สามารถพิจารณาโดยใช้มติเวียนได้ นอกจากการเสนอมติเวียนโดยคณะกรรมการ Companies Act 2006 ยังให้สิทธิผู้ถือหุ้นในการร้องขอบริษัทให้ดำเนินการให้มีมติเวียนด้วย[49] ทั้งนี้ สิทธิดังกล่าว

(b) a resolution under section 510 removing an auditor before the expiration of his term of office;

(3) A resolution may be proposed as a written resolution-

(a) by the directors of a private company (see section 291), or

(b) by the members of a private company (see section 292 to 295).

(4) References in enactments passed or made before this Chapter comes into force to-

(a) a resolution of a company in general meeting, or

(b) a resolution of a meeting of a class of members of the company, have effect as if they included references to a written resolution of the members, or of a class of members, of a private company (as appropriate).

(5) A written resolution of a private company has effect as if passed (as the case may be)-

(a) by the company in general meeting, or

(b) by a meeting of a class of members of the company, and references in enactments passed or made before this section comes into force to a meeting at which a resolution is passed or to members voting in favour of a resolution shall be construed accordingly.

[49] Companies Act 2006. Section 292 Members' power to require circulation of written resolution

(1) The members of private company may require the company to circulate a resolution that may properly be moved and is proposed to be moved as a written resolution.

(2) Any resolution may properly be moved as a written resolution unless-

(a) It would, if passed, be ineffective (whether by reason of inconsistency with any enactment or the company's constitution or otherwise),

(b) It is defamatory of any person, or

(c) It is frivolous or vexatious.

(3) Where the members require a company to circulate a resolution they may require the company to circulate with it a statement of not more than 1,000 words on the subject matter of the resolution.

(4) A company is required to circulate the resolution and any accompanying statement once it has received requests that it do so from members representing not less than the requisite percentage of the total voting rights of all members entitled to vote on the resolution.

เป็นสิทธิที่กฎหมายบัญญัติขึ้นมาเพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเสนอให้พิจารณาลงมติในเรื่องที่ผู้ถือหุ้นเห็นสมควร โดยเป็นมาตรการทดแทนที่ Companies Act 2006 กำหนดให้บริษัทจำกัดอาจไม่ต้องมีการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีก็ได้[50] โดยผู้ถือหุ้นที่จะมีสิทธิดังกล่าวต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของสิทธิออกเสียงของผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในวาระนั้น หรือจำนวนที่น้อยกว่า หากข้อบังคับของบริษัทกำหนดให้ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นในจำนวนที่น้อยกว่ามีสิทธิดังกล่าว นอกจากนี้ผู้ถือหุ้นที่ร้องขอยังมีสิทธิให้บริษัทดำเนินการส่งแถลงการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะเสนอให้มีมติเวียนนั้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งพันคำ ทั้งนี้ การร้องขอดังกล่าวผู้ถือหุ้นอาจทำในรูปแบบของเอกสาร หรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยต้องระบุถึงมติและแถลงการณ์ใดๆ ที่เกี่ยวข้องและต้องรับรองความถูกต้องโดยผู้ถือหุ้นผู้ร้องขอด้วย อย่างไรก็ตาม เรื่องที่จะเสนอให้มีการลงมติเวียนนั้นจะต้องเป็นเรื่องที่เหมาะสม ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ว่ามติใดๆ อาจเหมาะสมที่จะรับการเสนอให้มีการลงมติเวียนได้เว้นแต่ในเรื่องต่อไปนี้

1) มติซึ่งผ่านแล้วจะไม่มีผลบังคับ ไม่ว่าจะเป็นเพราะขัดต่อธรรมนูญของบริษัท หรือ ไม่ว่าโดยเหตุผลประการอื่น

2) มติที่จะเป็นการหมิ่นประมาทบุคคลอื่น หรือ

3) มติที่ไม่สมควรที่จะได้รับการพิจารณา หรือเป็นมติที่ไม่มีเหตุผลอันสมควร โดยมีเจตนาที่จะรบกวนบริษัท

ทั้งนี้ บริษัทไม่มีหน้าที่จัดส่งมติเวียนดังกล่าว หากบริษัทหรือบุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นผู้เสียหายได้ร้องขอและเป็นที่พอใจแก่ศาลว่าสิทธิเสนอให้มีการลงมติเวียนดังกล่าวถูกใช้โดยบิดเบือน[51]

---

(5) The "requisite percentage" is 5% or such lower percentage as is specified for this purpose in the company' s articles.

(6) A request-

(a) may be in hard copy form or in electronic form,

(b) must identify the resolution and any accompanying statement, and

(c) must be authenticated by the person or persons making it.

[50] Paul L. Davies. *supra.* p.418.

[51] Companies Act 2006. Section 295 Application not to circulate members' statement

(1) A company is not required to circulate a members' statement under section 293 if, on an application by the company or another person who claims to be aggrieved, the court is satisfied that the rights conferred by section 292 and that section are being abused.

ในกรณีที่การเสนอให้มีมติเวียนโดยผู้ถือหุ้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ที่กฎหมายกำหนด บริษัทต้องส่งสำเนามติดังกล่าวไปยังผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิภายในเวลาไม่ช้ากว่ายี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันที่บริษัทมีหน้าที่ดังกล่าว[52] ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นที่ร้องขอให้บริษัทมีมติเวียนเป็นผู้รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการให้มีมติเวียนดังกล่าว เว้นแต่ จะมีมติเป็นอย่างอื่น

---

(2) The court may order the members who requested the circulation of the statement to pay the whole or part of the company's costs (in Scotland, expenses) on such an application, even if they are not parties to the application.

[52] Companies Act 2006. Section 293 Circulation of written resolution proposed by members

(1) A company that is required under section 292 to circulate a resolution must send or submit to every eligible member-

(a) a copy of the resolution, and

(b) a copy of any accompanying statement.

This is subject to section 294(2) (deposit or tender of sum in respect of expenses of circulation) and section 295 (application not to circulate members' statement).

(2) The company must do so-

(a) by sending copies at the same time (so far as reasonable practicable) to all eligible members in hard copy form, in electronic form or by means of a website, or

(b) if it is possible to do so without under delay, by submitting the same copy to each eligible member in turn (or different copies to each of a number of eligible members in turn), or by sending copies to some members in accordance with paragraph (a) and submitting a copy or copies to other members in accordance with paragraph (b).

(3) The company must send or submit the copies (or, if copies are sent or submitted to members on different days, the first of those copies) not more than 21 days after it becomes subject to the requirement under section 292 to circulate the resolution.

(4) The copy of the resolution must be accompanied by guidance as to-

(a) how to signify agreement to the resolution (see section 296), and

(b) the date by which the resolution must be passed if it is not to lapse (see section297).

(5) In the event of default in complying with this section, an offence is committed by every officer of the company who is in default

(6) A person guilty of an offence under this section is liable-

(a) on conviction on indictment, to a fine;

(b) on summary conviction, to a fine not exceeding the statutory maximum.

(7) The validity of the resolution, if passed, is not affected by a failure to comply with this section.

ทั้งนี้การส่งสำเนามติเวียนดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่เสนอโดยคณะกรรมการหรือผู้ถือหุ้นอาจจัดส่งในรูปแบบของเอกสาร โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยการเผยแพร่ในเว็บไซต์ก็ได้ นอกจากนี้ บริษัทจะต้องส่งสำเนามติเวียนไปยังผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิทุกคน โดยต้องระบุถึงคำแนะนำหรือคำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการลงนามรับรองมติดังกล่าว และกำหนดเวลาในการลงมตินั้น ก่อนที่การเสนอให้มีการลงมติเวียนจะสิ้นสุดลง และในกรณีที่บริษัทไม่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การส่งมติเวียนตามที่กฎหมายกำหนด ก็ไม่ทำให้มติที่ผ่านโดยการลงมติเวียนดังกล่าวเสียไป แต่พนักงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการไม่ดำเนินการดังกล่าวอาจมีความผิด และอาจต้องระวางโทษปรับตามที่กฎหมายกำหนด

ในการพิจารณาผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในกรณีที่มีการลงมติเวียนตาม Companies Act 2006 ได้กำหนดให้ผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในวันที่ส่งเอกสารเพื่อให้มีมติเวียนเป็นผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นในวันส่งมติเวียน ผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนคือผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในขณะที่สำเนามติเวียนฉบับแรกได้ส่งไปถึง[53] ทั้งนี้ วันส่งมติเวียน ได้แก่ วันที่สำเนามติเวียนได้ส่งหรือมอบให้ผู้ถือหุ้นตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด ในกรณีที่ได้ส่งหรือมอบมติเวียนดังกล่าวต่างวันกัน วันส่งมติเวียนได้แก่วันที่สำเนามติเวียนได้ส่งหรือเสนอให้แก่ผู้ถือหุ้นในวันแรก ซึ่งมติเวียนดังกล่าวจะผ่านได้ก็ต่อเมื่อได้รับคะแนนเสียงตามที่กฎหมายกำหนดซึ่งอาจจะเป็นเสียงข้างมากธรรมดา หรือเสียงข้างมากพิเศษก็ได้ โดยขึ้นอยู่กับเรื่องที่พิจารณาลงมติ

3.3.6 มติและรายงานการประชุม

ในกรณีที่มติพิเศษหรือมติเวียนได้ผ่านด้วยคะแนนเสียงตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว บริษัทต้องส่งสำเนาของมติพิเศษหรือมติเวียนที่แทนมติพิเศษนั้นในรูปแบบเอกสารจัดพิมพ์ หรือในรูปแบบอื่นที่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนบริษัท[54] ไปยังนายทะเบียนบริษัท (Companies House)

---

[53] Companies Act 2006. Section 289 Eligible members

(1) In relation to a resolution proposed as a written resolution of a private company, the eligible members are the members who would have been entitled to vote on the resolution on the circulation date of the resolution (see section 290).

(2) If the persons entitled to vote on a written resolution change during the course of the day that is the circulation date of the resolution, the eligible members are the persons entitled to vote on the resolution at the time that the first copy of the resolution is sent or submitted to a member for his agreement.

[54] Companies House. (2009). ***Resolutions-GBA7.Version 8.*** (Online). Available: http://www.companieshouse.gov.uk/about/pdf/gba7.pdf. [2012, July 3].

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มติพิเศษนั้นผ่าน สำหรับมติธรรมดานั้นโดยปกติแล้วบริษัทไม่ต้องส่งสำเนามตินั้นให้นายทะเบียนของบริษัท ยกเว้น มติธรรมดาในบางเรื่อง เช่นมติให้เพิ่มทุน มติให้อำนาจคณะกรรมการในการออกหุ้น และมติเพิกถอนอำนาจของคณะกรรมการในการออกหุ้น เป็นต้น[55] นอกจากนี้ บริษัทต้องจัดเก็บบันทึกมติของผู้ถือหุ้นที่ผ่านนอกเหนือจากการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น (ซึ่งหมายความรวมถึงมติเวียน) รายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น และบันทึกการตัดสินใจของบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวที่บริษัทได้รับจากผู้ถือหุ้นคนดังกล่าว เป็นเวลาอย่างน้อยสิบปีนับแต่วันที่มีมติวันที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือวันที่ได้มีการตัดสินใจ (แล้วแต่กรณี) ทั้งนี้ บันทึกมติของผู้ถือหุ้นที่ผ่านนอกเหนือจากการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นซึ่งกรรมการหรือเลขานุการบริษัทได้ลงนามสามารถใช้เป็นหลักฐานได้ว่าบริษัทได้มีมตินั้น[56] และในกรณีที่มีการบันทึกมติเวียนดังกล่าว ตาม Companies Act 2006 ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามติดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขและข้อกำหนดต่างๆ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงมตินั้นเว้นแต่จะพิสูจน์ได้เป็นอย่างอื่น[57]

---

[55] Trevor Adam; Christopher Morris; & Alexis Longshaw. *supra.* p.51 and 107.

[56] Companies Act 2006. Section 356 Records as evidence of resolutions etc.

(1) This section applies to the records kept in accordance with section 355.

(2) The record of a resolution passed otherwise than at a general meeting, if purporting to be signed by a director of the company or by the company secretary, is evidence (in Scotland, sufficient evidence) of the passing of the resolution.

(3) Where there is a record of a written resolution of a private company, the requirements of this Act with respect to the passing of the resolution are deemed to be complied with unless the contrary is proved.

(4) The minutes of proceedings of a general meeting, if purporting to be signed by the chairman of that meeting or by the chairman of the next general meeting, are evidence (in Scotland, sufficient evidence) of the proceedings at the meeting.

(5) Where there is a record of proceedings of a general meeting of a company, then, until the contrary is proved-

(a) the meeting is deemed duly held and convened,

(b) all proceedings at the meeting are deemed to have duly taken place, and

(c) all appointments at the meeting are deemed valid.

[57] Companies Act 2006. Section 355 Records of resolutions and meeting etc

(1) Every company must keep records comprising-

(a) copies of all resolutions of members passed otherwise than at general meetings,

(b) minutes of all proceedings of general meetings, and

(c) details provided to the company in accordance with section 357 (decisions of sole member).

ทั้งนี้ ในส่วนรายงานการประชุม บริษัทต้องเก็บรายงานการประชุม บันทึกมติของ ผู้ถือหุ้น และการตัดสินใจของบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นคนเดียวไว้ที่ทำการของบริษัท ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่เก็บเอกสารดังกล่าว บริษัทจะต้องแจ้งให้นายทะเบียนของบริษัททราบ หากเอกสารนั้นไม่ได้เก็บไว้ที่สถานที่ทำการของบริษัทเป็นปกติ และกฎหมายอังกฤษยังได้กำหนดให้สิทธิผู้ถือหุ้นฝ่ายข้างน้อยรวมตัวกันเพื่อเรียกประชุมและลงคะแนนเสียงได้ โดยผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละสิบมีสิทธิขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นได้ อันเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้นฝ่ายข้างน้อยตามกฎหมาย

3.3.7 การเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่

การเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นตามกฎหมายอังกฤษ มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นที่เกิดจากการบอกกล่าวการเรียกประชุม และการพิจารณาลงมติ และการจัดประชุมผู้ถือหุ้นที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของบริษัทจะถือว่ามติดังกล่าวไม่สมบูรณ์ แต่ไม่ถึงทำให้มติดังกล่าวเสียไป เว้นแต่กรณีที่ Companies Act 2006 กำหนดไว้ชัดเจนว่าการไม่ทำตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว จะไม่ทำให้มตินั้นเสียไป เช่น กรณีที่ไม่ระบุสิทธิของผู้ถือหุ้นในการแต่งตั้งผู้รับมอบฉันทะตามที่กฎหมายและข้อบังคับของบริษัทกำหนดในคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้น การไม่ส่งมติเวียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น[58]

สำหรับบุคคลผู้ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นนั้น โดยปกติแล้ว ผู้ถือหุ้นจะเป็นผู้มีสิทธิร้องขอต่อศาลเพื่อให้เพิกถอนมติของผู้ถือหุ้นที่สืบมาจากการบอกกล่าวการเรียกประชุม และการพิจารณาลงติ และการจัดการประชุมผู้ถือหุ้นที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือข้อบังคับของบริษัท ซึ่งกรณีดังกล่าวอาจพิจารณาได้ว่าเป็นกรณีที่ทำให้ตนเองและผู้ถือหุ้นของบริษัทเสื่อมเสียสิทธิโดยไม่เป็นธรรม

---

(2) The records must be kept for at least ten years from the date of the resolution, meeting or decision (as appropriate).

(3) If a company fails to comply with this section, an offence is committed by every officer of the company who is in default.

(4) A person guilty of an offence under this section is liable on summary conviction to a fine not exceeding level 3 on the standard scale and, for continued contravention, a daily default fine not exceeding one-tenth of level 3 on the standard scale.

[58] Baker & Mckenzie. (2552). ***"รายงานฉบับสมบูรณ์ การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัทกับกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ อังกฤษ มลรัฐเดลาแวร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศส"***. ม.ป.ท.. หน้า 497.

อนึ่ง ตาม Companies Act 2006 ไม่มีบทบาทเกี่ยวกับการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายผู้ถือหุ้นข้างน้อยในการใช้สิทธิต่อบริษัทหรือฟ้องบริษัท เว้นแต่ ในการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้นต่อบริษัทในบางกรณี เช่น สิทธิในการตรวจสอบดัชนีรายชื่อผู้ถือหุ้น บันทึกมติของผู้ถือหุ้น แถลงการณ์ของคณะกรรมการและรายงานของผู้สอบบัญชีในกรณีซื้อหุ้นคืน และเอกสารที่เกี่ยวกับกรณี ควบบริษัท เป็นต้น นอกจากนี้ Companies Act 2006 กำหนดให้ผู้ถือหุ้นที่ใช้สิทธิเรียกประชุมผู้ถือหุ้น สามารถเรียกคืนค่าใช้จ่ายที่สมเหตุสมผลที่เกิดขึ้นจากการเรียกประชุมจากบริษัทได้โดยจำนวนเงินที่คืนให้แก่ผู้ถือหุ้นนั้น ให้นำมาจากค่าตอบแทนกรรมการที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่เรียกประชุมสามัญ ผู้ถือหุ้นดังกล่าว และในกรณีที่ผู้ถือหุ้นร้องขอให้บริษัทมีมติเวียน ผู้ถือหุ้นอาจมีมติให้บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการให้มีมติเวียนดังกล่าวแทนผู้ถือหุ้นที่ร้องขอก็ได้

3.4 กฎหมายประเทศฝรั่งเศส

ประเทศฝรั่งเศสมีกฎหมายบริษัทที่เป็นองค์กรธุรกิจหลากหลายรูปแบบโดยอาจจัดตั้งบริษัทประเภทที่มีผู้ถือหุ้นเพียงคนเดียวหรือบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นมากกว่าหนึ่งคน เพื่อตอบสนองความต้องการของนักลงทุน แต่เดิมองค์กรธุรกิจสามารถแบ่งได้ออกเป็นสองประเภทหลักได้แก่ หุ้นส่วนหรือบริษัทที่จัดตั้งขึ้นโดยวัตถุประสงค์ในทางแพ่งและหุ้นส่วนหรือบริษัทที่จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการทำการค้า แต่ในปัจจุบันองค์กรธุรกิจทั้งสองประเภทไม่สามารถแบ่งแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด เนื่องจากหุ้นส่วนหรือบริษัทที่จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการทำการค้านั้นอาจมีวัตถุประสงค์ทางแพ่งและภายใต้กฎหมายฝรั่งเศส บริษัททุกรูปแบบต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบเดียวกันเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ข้อกำหนดเกี่ยวกับการลงประกาศโฆษณาในการจัดตั้งบริษัท ตลอดจนกระบวนการฟื้นฟูกิจการและชำระบัญชี[59] และกฎหมายบริษัทของประเทศฝรั่งเศสมีรูปแบบองค์กรธุรกิจมีลักษณะคล้ายคลึงกับรูปแบบองค์กรธุรกิจในกฎหมายไทยในรูปแบบห้างหุ้นส่วนและบริษัท หากแต่ว่าอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน บริษัทตามกฎหมายประเทศฝรั่งเศสนั้น ไม่มีกฎหมายกำหนดถึงผู้เริ่มก่อการเหมือนกฎหมายไทย แต่ในการจัดตั้งบริษัทจะต้องมีผู้เริ่มก่อการอย่างน้อยหนึ่งคนโดยจะเป็นผู้ถือหุ้นหรือไม่ก็ได้ กฎหมายบริษัทของประเทศฝรั่งเศสในส่วนเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้นได้บัญญัติอยู่ใน Code de Commerce ของประเทศฝรั่งเศส โดยกฎหมายดังกล่าวได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้น มีดังต่อไปนี้

---

[59] เรื่องเดียวกัน, หน้า 206.

3.4.1 การประชุมผู้ถือหุ้น

ตามกฎหมายฝรั่งเศสในเรื่องของการประชุมผู้ถือหุ้นนั้น ตาม Code de Commerce ของประเทศฝรั่งเศส ได้กำหนดการประชุมและลงมติสามารถทำได้หลายวิธีนอกเหนือจากการประชุมจริง ผู้ถือหุ้นสามารถประชุมได้ทั้งทางโทรศัพท์หรือทางโทรทัศน์ ทั้งนี้เป็นไปตามหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัทที่ได้กำหนดไว้ ยกเว้นในกรณีการประชุมเพื่อมีมติที่เกี่ยวกับเรื่องการบัญชีประจำปี รายงานการดำเนินงานของบริษัทและกลุ่มบริษัท (ถ้ามี) รวมทั้งกรณีของบัญชีต่างๆ ของบริษัทให้ถือว่าผู้ถือหุ้นที่ร่วมประชุมทางโทรศัพท์หรือทางโทรทัศน์ได้เข้าร่วมประชุมเพื่อประโยชน์ในการนับองค์ประชุมและคะแนนเสียงข้างมาก จากกรณีดังกล่าวทำให้การประชุมจึงสามารถดำเนินการได้ทั้งในรูปแบบของการประชุมผ่านทางโทรทัศน์หรือการประชุมโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารทางไกลซึ่งสามารถยืนยันตัวผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมได้ตามที่กำหนดโดยสำนักงานกฤษฎีกาหรือ Conseil d'Etat ซึ่งในหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับอาจกำหนดถึงสิทธิที่จะคัดค้านการประชุมด้วยวิธีการดังกล่าวได้เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นบางรายและเพื่อมติเฉพาะกรณี[60]

3.4.2 การเรียกประชุม

การเรียกประชุมผู้ถือหุ้นตามกฎหมายบริษัทของประเทศฝรั่งเศสนั้น เนื่องจากบริษัทจำกัดของประเทศฝรั่งเศสไม่มีคณะกรรมการและการบริหารจัดการกระทำโดยผู้จัดการ ดังนั้นผู้จัดการดังกล่าวสามารถเรียกประชุมผู้ถือหุ้นได้ ในกรณีที่มีผู้จัดการหลายคนมีสิทธิที่จะเรียกประชุมผู้ถือหุ้นจะเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับ ซึ่งผู้จัดการอาจใช้สิทธิดังกล่าวโดยลำพังหรือร่วมกัน หากหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับบริษัทมิได้กำหนดเอาไว้เป็นอย่างอื่น ผู้จัดการแต่ละรายยังสามารถเรียกประชุมผู้ถือหุ้นได้โดยไม่ถูกคัดค้านจากผู้ถือหุ้นอื่น และนอกจากการเรียกประชุมโดยผู้จัดการแล้ว หากผู้จัดการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยผู้จัดการ การประชุมดังกล่าวสามารถเรียกได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1) การเรียกโดยผู้สอบบัญชีตามกฎหมาย

2) ในกรณีที่ผู้จัดการที่มีเพียงคนเดียวถึงแก่ความตาย ผู้สอบบัญชีตามกฎหมายหรือผู้ถือหุ้นสามารถเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ในการสรรหาผู้จัดการมาแทนที่ผู้ที่ถึงแก่ความตายเท่านั้น[61]

---

[60] Baker & Mckenzie. อ้างแล้ว. หน้า 482.

[61] Baker & Mckenzie. อ้างแล้ว. หน้า 481.

3) ผู้ถือหุ้นสามารถร้องขอให้ศาลแต่งตั้งผู้แทนที่จะทำหน้าที่ในการเรียกประชุมและกำหนดระเบียบวาระการประชุม

4) ผู้ถือหุ้นหนึ่งคนหรือมากกว่านั้นที่ถือหุ้นเป็นจำนวนครึ่งหนึ่งของหุ้นทั้งหมดหรือผู้ถือหุ้นอย่างน้อยจำนวนหนึ่งในสี่ของผู้ถือหุ้นทั้งหมดซึ่งถือหุ้นเป็นจำนวนหนึ่งในสี่ของหุ้นทั้งหมดได้ร้องขอให้มีการประชุม ซึ่งหากมีข้อกำหนดใดที่ขัดแย้งกับที่กล่าวมานี้ถือว่าข้อกำหนดดังกล่าวไม่มีอยู่ ในกรณีนี้กฎหมายไม่อนุญาตให้ ผู้ถือหุ้นดำเนินการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น ยกเว้นในกรณีที่ผู้จัดการถึงแก่ความตายและหากผู้จัดการและผู้สอบบัญชีตามกฎหมายปฏิเสธการร้องขอของผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นอาจร้องขอต่อศาลให้มีการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นได้

3.4.2.1 วิธีการบอกกล่าว

สำหรับวิธีการบอกกล่าวการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นนั้น ตามกฎหมายประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดให้ต้องมีการบอกกล่าวล่วงหน้าไปยังผู้ถือหุ้นเป็นระยะเวลาอย่างน้อยสิบห้าวันก่อนวันที่จะมีการประชุมผู้ถือหุ้น โดยไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หากการประชุมผู้ถือหุ้นได้มีขึ้นเนื่องจากกรณีที่ผู้จัดการซึ่งมีเพียงคนเดียวถึงแก่ความตาย หรือโดยการร้องขอของผู้สอบบัญชีหรือผู้ถือหุ้นกำหนดระยะเวลาบอกกล่าวล่วงหน้าจะลดลงเหลือเพียงการบอกล่าวล่วงหน้าเป็นระยะเวลาแปดวันก่อนมีการประชุม หากการประชุมผู้ถือหุ้นไม่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการเรียกประชุม การประชุมดังกล่าวสามารถถูกเพิกถอนได้ แต่การเพิกถอนนั้นไม่สามารถกระทำได้หากในการประชุมนั้น ผู้ถือหุ้นทั้งหมดได้เข้าประชุมไม่ว่าด้วยตนเองหรือโดยผู้รับมอบฉันทะ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเรียกประชุมใหญ่ การออกเสียงลงคะแนน คะแนนเสียงข้างมาก จะไม่นำมาใช้กับบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นเพียงรายเดียว เนื่องจากผู้ถือหุ้นที่มีเพียงคนเดียวของบริษัทประเภทนี้สามารถจะทำการตัดสินใจทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับมติธรรมดาและมติพิเศษ ซึ่งมติดังกล่าวจะได้รับการจัดเก็บในสมุดทะเบียน อย่างไรก็ตามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมติที่ลงโดยผู้ถือหุ้นเพียงคนเดียวนั้นสามารถเพิกถอนได้โดยผู้มีส่วนได้เสีย โดยมติดังกล่าวจะถูกบันทึกไว้ในทะเบียนที่เก็บรักษา ณ ที่อยู่จดทะเบียนของบริษัท[62]

3.4.2.2 ข้อความในคำบอกกล่าว

ข้อความในคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้น ในการส่งคำบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นจำเป็นต้องมีการกำหนดระเบียบวาระการประชุมลงไปด้วย[63] ยกเว้นในเรื่องอื่นๆ ที่ไม่เป็นสาระสำคัญซึ่งไม่จำเป็นต้องระบุลงไปก็ได้ ระเบียบวาระการประชุมดังกล่าวจะต้องมีความชัดเจน

---

[62] Baker & Mckenzie. อ้างแล้ว. หน้า 480.

[63] Baker & Mckenzie. อ้างแล้ว. หน้า 482.

ในเนื้อหาเพียงพอที่ไม่ต้องอ้างอิงถึงเอกสารอื่น ซึ่งโดยหลักแล้วกฎหมายไม่มีบทบัญญัติเฉพาะเจาะจงถึงกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบวาระการประชุม อย่างไรก็ตาม ปรากฏตามคำพิพากษาว่าการไม่ปฏิบัติตามระเบียบวาระการประชุมเป็นการละเมิดกฎข้อบังคับในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งสามารถเพิกถอนได้ตามกฎหมาย โดยศาลเคยตัดสินว่าการถอดถอนผู้จัดการสามารถทำได้ในการประชุมผู้ถือหุ้น แม้จะไม่มีกำหนดไว้ในระเบียบวาระการประชุม หากในกรณีดังกล่าวได้มีการกำหนดระเบียบวาระการประชุมเกี่ยวกับการจัดการของผู้จัดการ หรือระเบียบวาระการประชุมเรื่องการศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันและการบริหารไว้เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ยังมีความเป็นไปได้ที่จะถอดถอนผู้จัดการ แม้ว่าเรื่องดังกล่าวจะไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบวาระการประชุม หากการถอดถอนผู้จัดการนั้นมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่คาดไม่ถึงระหว่างการประชุม

3.4.3 วิธีการประชุม

ตามกฎหมายบริษัทประเทศฝรั่งเศส ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการประชุมผู้ถือหุ้นมีดังต่อไปนี้

3.4.3.1 องค์ประชุม

ในเรื่องขององค์ประชุม สำหรับการประชุมผู้ถือหุ้นนั้น กฎหมายไม่ได้กำหนดจำนวนขั้นต่ำขององค์ประชุมไว้ แต่ในการประชุมผู้ถือหุ้นจะต้องมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยสองคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

3.4.3.2 การมอบฉันทะ

ในเรื่องการมอบฉันทะ กฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่จะต้องพิจาณาการมอบฉันทะดังกล่าว มีดังต่อไปนี้

1) ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้มีผู้เข้าร่วมประชุมอย่างน้อยสองคนในการเข้าประชุมผู้ถือหุ้นข้างมากไม่สามารถที่จะแบ่งหุ้นและแต่งตั้งผู้รับมอบฉันทะจำนวนสองคนหรือมากกว่านั้นในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นได้ กล่าวคือ ตามกฎหมายแล้วผู้ถือหุ้นไม่สามารถตั้งผู้รับมอบฉันทะในการออกเสียงตามสัดส่วนหุ้นของตนซึ่งข้อกำหนดในหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับที่ขัดกันกับที่กล่าวมานี้ย่อมตกเป็นโมฆะ[64]

2) ข้อจำกัดในการแต่งตั้งผู้รับมอบฉันทะนั้น ผู้ถือหุ้นสามารถมอบฉันทะให้คู่สมรสได้เว้นแต่กรณีที่บริษัทจำกัดมีสามีภริยาคู่เดียวเท่านั้นเป็นผู้ถือหุ้น ในทำนองเดียวกันผู้ถือหุ้นรายใดรายหนึ่งสามารถมอบฉันทะให้ผู้ถือหุ้นรายอื่น เว้นแต่บริษัทมีผู้ถือหุ้นสองรายเท่านั้น

---

[64] Baker & Mckenzie. อ้างแล้ว. หน้า 484.

3) ผู้ถือหุ้นสามารถมอบฉันทะให้บุคคลอื่นได้ หากมีการกำหนดไว้โดยหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัท

4) การมอบฉันทะนั้นจะไม่เป็นการถาวร ซึ่งการมอบฉันทะดังกล่าว จะนำไปใช้ในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งเดียวหรือสองครั้ง (ไม่ว่าจะเป็นการประชุมสามัญหรือการประชุมวิสามัญ) เพื่อประชุมในวันเดียวกันหรือภายในกำหนดระยะเวลาเจ็ดวัน ในการมอบฉันทะนั้นสามารถนำไปใช้ได้กับการประชุมครั้งถัดไปที่มีกำหนดวาระการประชุมเหมือนกัน

3.4.4 มติที่ประชุม

ในเรื่องการลงมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามกฎหมายบริษัทของประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลงมติที่ประชุม มีดังต่อไปนี้

3.4.4.1 การลงมติสามัญผู้ถือหุ้น

การลงมติสามัญผู้ถือหุ้นในการประชุมผู้ถือหุ้น กฎหมายฝรั่งเศสไม่ได้กำหนดจำนวนขั้นต่ำขององค์ประชุม ในส่วนของการออกเสียงในที่ประชุมหรือในการปรึกษาหารือเป็นลายลักษณ์อักษรนั้น มติในการประชุมหรือการปรึกษาหารือครั้งแรกจะต้องได้รับคะแนนเสียงของผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมด ทั้งนี้ ในการประชุมหรือการปรึกษาหารือหากไม่ได้รับคะแนนเสียงข้างมากดังหลักเกณฑ์ข้างต้นและหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับไม่ได้กำหนดเอาไว้เป็นอย่างอื่น การประชุมผู้ถือหุ้นครั้งที่สองหรือการปรึกษาหารือครั้งที่สองจะต้องจัดให้มีขึ้น โดยได้มีการลงมติจากคะแนนเสียงข้างมากโดยไม่คำนึงถึงจำนวนหุ้นที่ออกเสียงลงคะแนน ทั้งนี้ หนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัทอาจกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องคะแนนเสียงข้างมากไว้สูงกว่าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายก็ได้ เช่น กำหนดให้ต้องใช้คะแนนเสียงข้างมากเป็นจำนวนสองในสามหรือสามในสี่

3.4.4.2 การลงมติวิสามัญผู้ถือหุ้น

ในส่วนการลงมติวิสามัญผู้ถือหุ้นดังกล่าว เป็นกรณีที่มีความจำเป็นต้องได้รับสำหรับกรณีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัท ซึ่งกรณีดังกล่าวจะแยกพิจารณาตามวันที่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท กล่าวคือ

1) บริษัทจำกัดที่จดทะเบียนจัดตั้งก่อนวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2548 กฎหมายไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์เรื่ององค์ประชุมเอาไว้ ในส่วนของการลงมติจะต้องอาศัยคะแนนเสียงของผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นเป็นจำนวนอย่างน้อยสามในสี่ของจำนวนหุ้นทั้งหมด อย่างไรก็ตาม บริษัทที่จดทะเบียนก่อนวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2548 สามารถกำหนดหลักเกณฑ์เรื่ององค์ประชุมตามหลักเกณฑ์เดียวกันกับบริษัทที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2548 ได้โดยมีมติเอกฉันท์ของผู้ถือหุ้น

2) บริษัทที่จดทะเบียนนับตั้งแต่วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2548 กฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์การประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัทสามารถกระทำได้ หากการประชุมนั้น ผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะซึ่งถือหุ้นเป็นจำนวนหนึ่งในสี่ของหุ้นทั้งหมดได้เข้าร่วมประชุม ในการเรียกประชุมครั้งแรก และในการเรียกประชุมครั้งที่สองจะต้องมีผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะได้เข้าร่วมประชุมเป็นจำนวนหนึ่งในห้าของหุ้นทั้งหมดในการเข้าร่วมการประชุมครั้งที่สอง และถ้าหากองค์ประชุมไม่ครบตามหลักเกณฑ์ที่กล่าวมานี้ การประชุมครั้งที่สองจะต้องเลื่อนกำหนดออกไปภายในระยะเวลาไม่เกินสองเดือน ซึ่งหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับอาจกำหนดจำนวนองค์ประชุมให้มีจำนวนสูงกว่าได้ สำหรับในการประชุมครั้งที่เลื่อนออกมานี้จะต้องได้มติเป็นคะแนนเสียงข้างมากจำนวนสองในสามของหุ้นซึ่งถือโดยผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุม ทั้งนี้ หนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับอาจกำหนดคะแนนเสียงข้างมากเอาไว้เป็นอย่างอื่น อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถกำหนดให้ต้องเป็นคะแนนเสียงเอกฉันท์ได้

3.4.4.3 มติพิเศษ

ในกรณีที่กฎหมายประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดให้ต้องลงมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาศัยมติพิเศษของผู้ถือหุ้นในบางกรณี อาทิเช่น การเปลี่ยนแปลงสัญชาติของบริษัทจำกัด การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของบริษัทจำกัดเป็นรูปแบบองค์กรธุรกิจอื่น ในกรณีดังกล่าวต้องได้รับมติที่เป็นเอกฉันท์เท่านั้น ซึ่งในการออกเสียงลงคะแนนสำหรับมติพิเศษจะต้องอาศัยมติที่เป็นเอกฉันท์ของผู้ถือหุ้น

3.4.4.4 มติเวียน

ในการลงมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามกฎหมายฝรั่งเศส กฎหมายดังกล่าวได้ยอมรับการมีมติเวียนของผู้ถือหุ้นในกรณีที่หนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับกำหนดไว้ ทั้งนี้ ยกเว้นในกรณีของมติอนุมัติงบการเงิน นอกจากนี้ หนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับอาจเปิดช่องให้การลงมติสามารถออกเป็นรูปแบบการปรึกษาหารือระหว่างผู้ถือหุ้นที่ทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยผู้ถือหุ้นหรือโดยโนตารีพับลิค อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกกรณีหนึ่งที่เป็นข้อยกเว้นของการที่ยอมให้มีการออกมติเป็นลายลักษณ์อักษรแทนที่จะมีการจัดประชุมผู้ถือหุ้นกันจริง ซึ่งในกรณีที่ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือมากกว่านั้นถือหุ้นเป็นจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมดหรือกรณีที่ผู้ถือหุ้นจำนวนหนึ่งในสี่ของผู้ถือหุ้นทั้งหมดซึ่งได้ถือหุ้นเป็นจำนวนอย่างน้อยหนึ่งในสี่ของหุ้นทั้งหมดได้เรียกให้มีการประชุมผู้ถือหุ้น สำหรับการลงมติในรูปแบบการปรึกษาหารือที่ทำเป็นลายลักษณ์อักษรสามารถกระทำโดยผู้จัดการซึ่งต้องส่งข้อความเกี่ยวกับมติที่เสนอให้มีการรับรองตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังผู้ถือหุ้นแต่ละรายโดยไปรษณีย์ลงทะเบียนต้อนรับ ซึ่งผู้ถือหุ้นดังกล่าวมีระยะเวลาอย่างน้อยสิบห้าวันนับจากวันที่ได้รับร่างมติเพื่อที่จะลงคะแนนเสียงเป็นลายลักษณ์อักษร มติดังกล่าว

ถือว่าได้รับการยอมรับเมื่อข้อกำหนดเรื่องคะแนนเสียงข้างมากที่ใช้กับการประชุมจริงได้รับการปฏิบัติตามในส่วนของมติที่ประชุม จะต้องระบุว่ามติดังกล่าวได้ผ่านการปรึกษาหารืออย่างเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งจะต้องมีการแนบคำตอบรับของผู้ถือหุ้นแต่ละรายด้วย ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่ากฎหมายประเทศฝรั่งเศสได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นที่มีจำนวนเพียงคนเดียวสามารถลงมติของผู้ถือหุ้นได้ สามารถลงมติของผู้ถือหุ้นได้โดยลำพังเอกสารแสดงความยินยอมของผู้ถือหุ้นทั้งหมดที่จัดทำโดยผู้ถือหุ้นหรือโดยโนตารีพับลิค เท่ากับว่าหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับได้เปิดช่องให้ผ่านมติโดยทำเป็นเอกสารที่จัดทำโดยผู้ถือหุ้นหรือเอกสารที่จัดทำโดยโนตารีพับลิค ทั้งนี้ การกระทำดังกล่าวไม่สามารถทำได้ในกรณีของการมีมติอนุมัติงบการเงิน

อนึ่ง บทบัญญัติกฎหมายบริษัทของประเทศฝรั่งเศสไม่มีการกำหนดหลักการในการคุ้มครองผู้ถือหุ้นข้างน้อย ทำให้ไม่มีการคุ้มครองสิทธิโดยเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ถือหุ้นข้างน้อยของบริษัทจำกัด เนื่องจากกฎหมายฝรั่งเศสมีแนวความคิดที่ว่าผู้ถือหุ้นทั้งหมดย่อมได้รับสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานเป็นอย่างเดียวกันในฐานะของผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ หนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับอาจกำหนดให้ผู้ถือหุ้นข้างน้อยสามารถโต้แย้งการลงมติโดยกำหนดเงื่อนไขของคะแนนเสียงข้างมากที่เพิ่มขึ้นในการลงมติ ในบางเรื่อง เช่น การเพิ่มทุน ดังนั้น ภายใต้กฎหมายฝรั่งเศสไม่มีการปกป้องผู้ถือหุ้นข้างน้อยอย่างแท้จริง เว้นแต่ในกรณีของการใช้อำนาจในทางที่ไม่ชอบของผู้ถือหุ้นข้างมาก ซึ่งกรณีดังกล่าวจะนำไปใช้กับทุกรูปแบบองค์กรธุรกิจที่เป็น “หุ้นส่วนบริษัทการค้า”

3.4.5 การเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่

ในเรื่องการเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ตามกฎหมายประเทศฝรั่งเศส โดยทั่วไปแล้วมติที่ประชุมใหญ่ซึ่งเกิดจากการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นอย่างไม่ถูกต้องสามารถถูกเพิกถอนได้ อย่างไรก็ตาม การเพิกถอนไม่สามารถกระทำได้ หากในการประชุมดังกล่าวผู้ถือหุ้นทั้งหมดได้เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองหรือโดยผู้รับมอบฉันทะ และในการประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นประจำปี ผู้จัดการต้องจัดเตรียมเอกสารและนำสิ่งที่เกี่ยวข้องกับปีงบประมาณที่ผ่านมาให้แก่ผู้ถือหุ้นซึ่งได้แก่เอกสารดังต่อไปนี้

1) บัญชีทรัพย์สิน

2) บัญชีประจำปี (งบการเงิน บัญชีกำไรขาดทุน)

3) รายงานของผู้จัดการ

4) ข้อความที่เสนอให้มีการลงมติ

5) รายงานของผู้สอบบัญชี (ถ้ามี)

6) รายงานการเงินของกลุ่มบริษัท (ถ้ามี)

7) รายงานการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท (ถ้ามี)

เอกสารข้างต้นนี้นอกเหนือจากบัญชีทรัพย์สิน จะต้องส่งไปยังผู้ถือหุ้นภายในกำหนดระยะเวลาอย่างน้อยสิบห้าวันก่อนที่มีการประชุม ซึ่งการละเมิดข้อกำหนดในเรื่องนี้อาจส่งผลให้เกิดการเพิกถอนมติผู้ถือหุ้นซึ่งจะขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล

สำหรับบุคคลผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น อาจเป็นผู้จัดการของบริษัทหรือผู้ถือหุ้นของบริษัท ซึ่งในการร้องขอให้มีการเพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นอาจเกิดจากกรณีที่การประชุมผู้ถือหุ้นไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการเรียกประชุมที่กฎหมายได้กำหนดไว้หรือในกรณีของการเรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้นโดยผู้จัดการของบริษัท ไม่มีการส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของบริษัทให้แก่ผู้ถือหุ้นภายในระยะเวลาสิบห้าวันก่อนที่จะมีการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ซึ่งจะทำให้มติต่างๆ ที่ได้มาจากการประชุมที่ขัดต่อกฎหมายนั้นสามารถถูกเพิกถอนได้

3.5 กฎหมายประเทศสิงคโปร์

กฎหมายบริษัทตามกฎหมายสิงคโปร์บัญญัติอยู่ใน Companies Act ของประเทศสิงคโปร์ ซึ่งบริษัทตามกฎหมายมีฐานะเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากผู้ถือหุ้น การจัดตั้งบริษัทนั้น กฎหมายบริษัทสิงคโปร์ไม่มีการกำหนดในเรื่องผู้เริ่มก่อการและจำนวนผู้เริ่มก่อการ ไว้ แต่ในการจัดตั้งบริษัทจะต้องมีผู้เริ่มก่อการในการจัดตั้งบริษัท ยื่นคำขอจดทะเบียนหรือดำเนินการใดๆ ที่เป็นประโยชน์ของบริษัทอย่างน้อยหนึ่งคน ซึ่งกฎหมายบริษัทสิงคโปร์มีการกำหนดเพียงว่า ในการจัดตั้งบริษัทจะต้องมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งคน และผู้ถือหุ้นมีความรับผิดจำกัด ทั้งนี้ กฎหมายบริษัทของประเทศสิงคโปร์ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องการประชุมผู้ถือหุ้น มีกรณีดังต่อไปนี้

3.5.1 การประชุมผู้ถือหุ้น

ตาม Companies Act ของกฎหมายบริษัทสิงคโปร์ได้กำหนดเรื่องการประชุมผู้ถือหุ้น โดยกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้น มีดังต่อไปนี้

3.5.1.1 การประชุมสามัญ

การประชุมสามัญผู้ถือหุ้น บริษัทเอกชนตามกฎหมายสิงคโปร์ทุกบริษัทจะต้องมีการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นอย่างน้อยครั้งหนึ่งทุกปีปฏิทิน แต่อย่างไรก็ตามบริษัทไม่จำเป็นที่จะต้องมีการประชุมสามัญในปีที่บริษัทถูกจัดตั้งขึ้นหรือในปีถัดไป ตราบใดที่จัดให้มีการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นครั้งแรกภายในสิบแปดเดือนนับแต่มีการจัดตั้งบริษัท[65] และการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นแต่ละครั้งจะห่างกัน

---

[65] Companies Act. s. 175(1) "A general meeting of every company to be called the "annual general meeting" shall in addition to any other meeting be held once in every calendar year and not more than 15 months after the

เกินกว่าสิบห้าเดือนไม่ได้ เว้นแต่นายทะเบียนจะอนุญาตให้ขยายเวลาดังกล่าว[66] ทั้งนี้หากกรรมการไม่เรียกประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งเรียกประชุมก็ได้

อนึ่ง ผู้ถือหุ้นบริษัทเอกชนตามกฎหมายสิงคโปร์สามารถที่จะลงมติโดยไม่จัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นโดยมติดังกล่าวจะต้องเป็นมติเอกฉันท์ที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ถือหุ้นทุกคนที่มีสิทธิลงคะแนนเสียง โดยมติดังกล่าวจะมีผลให้ไม่จำเป็นที่จะต้องจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นในปีต่อๆ ไปด้วย แต่บางกรณีกฎหมายสิงคโปร์ได้กำหนดถึงความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาในที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเช่น เรื่องการนำเสนอบัญชีของบริษัทหรือการแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีของบริษัท จะต้องพิจารณาในที่ประชุมผู้ถือหุ้น

3.5.1.2 การประชุมวิสามัญ

การประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้นที่เป็นการประชุมที่นอกเหนือจากการประชุมสามัญประจำปี ตามกฎหมายสิงคโปร์ ผู้ถือหุ้นสองคนหรือมากกว่านั้นซึ่งมีหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของหุ้นที่ออกแล้วของบริษัทอาจขอให้กรรมการเรียกประชุมวิสามัญได้[67] และในกรณีที่บริษัทไม่มีทุนเรือนหุ้น ผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละห้าไม่รวมหุ้นคงคลังหรือจำนวนน้อยกว่าหากข้อบังคับกำหนดไว้ จะเรียกประชุมวิสามัญได้ หากมีการยื่นคำบอกกล่าวข้างต้นแล้ว กรรมการมีหน้าที่ต้องเรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น

ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นร้องขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นนั้น ในการร้องขอผู้ถือหุ้นไม่จำเป็นต้องใช้เอกสารฉบับเดียว แต่อาจเกิดจากการรวมเอกสารหลายๆ ฉบับเข้าด้วยกัน การพิจารณาถึงความครบถ้วนของจำนวนผู้ถือหุ้นและจำนวนหุ้นที่กฎหมายกำหนดจึงพิจารณาในเวลาที่มีการยื่นคำร้อง ดังนั้นแม้ภายหลังจะมีผู้ถือหุ้นบางคนถอนชื่อไปจากคำร้องก็ไม่กระทบ

---

holding of the last preceding annual general meeting, but so long as a company holds its first annual general meeting within 18 months of its incorporation, it need not hold it in the year of its incorporation or in the following year."

[66] Companies Act. s. 175(2) "Notwithstanding subsection (1), the Registrar, on the application of the company, may, if for any special reason he thinks fit to do so, extend the period of 15 months or 18 months referred to in that subsection, notwithstanding that such period is so extended beyond the calendar year."

[67] Companies Act. s. 177 (1) "Two or more members holding not less than 10% of the total number of issued shares of the company (excluding treasury shares) or, if the company has not a share capital, not less than 5% in number of the members of the company or such lesser number as is provided by the articles may call a meeting of the company."

ความสมบูรณ์ของคำร้อง คำร้องดังกล่าวจะต้องระบุวัตถุประสงค์ที่มีการเรียกประชุมและยื่นให้คณะกรรมการที่สำนักงานใหญ่ของบริษัท โดยคณะกรรมการจะต้องจัดให้มีการประชุมวิสามัญโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้แต่ต้องไม่เกินสองเดือนนับแต่ได้รับคำบอกกล่าว และต้องมีการเรียกประชุมภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่ได้รับคำร้อง เมื่อครบกำหนดถ้ากรรมการไม่เรียกประชุม ผู้ถือหุ้นก็สามารถดำเนินการเรียกประชุมเองได้ (ในกรณีที่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ถือหุ้นที่ได้ยื่นคำร้อง) หากเป็นกรณีเช่นนี้การประชุมวิสามัญจะต้องจัดภายในสามเดือนนับแต่มีการยื่นคำร้อง หากมีค่าใช้จ่ายใดๆ ที่เกิดจากการที่ผู้ถือหุ้นต้องเรียกประชุมเอง บริษัทต้องชดใช้ให้ผู้ถือหุ้นและไปเรียกร้องคืนจากกรรมการ[68] อย่างไรก็ตาม กรรมการไม่มีหน้าที่ต้องเรียกประชุมสำหรับวาระใดที่มีวัตถุประสงค์อยู่นอกอำนาจหน้าที่ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น เช่น เรียกประชุมเพื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ซึ่งไม่สามารถก่อให้เกิดผลทางกฎหมาย และศาลไม่มีอำนาจที่จะเรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น หากกรรมการไม่ยอมเรียกประชุม กรณีนี้ผู้ถือหุ้นย่อมมีสิทธิเรียกประชุมเองตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

3.5.2 การเรียกประชุม

การเรียกประชุมผู้ถือหุ้น ก่อนวันนัดประชุม ผู้ถือหุ้นทุกคนของบริษัทรวมถึงผู้สอบบัญชีของบริษัทหรือตัวแทน ย่อมมีสิทธิได้รับคำบอกกล่าวเรียกประชุม[69] นอกจากนี้ ข้อบังคับของบริษัทอาจกำหนดให้บุคคลอื่นมีสิทธิได้รับคำบอกกล่าวเรียกประชุมด้วย โดยกฎหมายประเทศสิงคโปร์ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเรียกประชุม มีดังต่อไปนี้

3.5.2.1 วิธีการบอกกล่าว

---

[68] Companies Act. s. 176 (4) "Any reasonable expenses incurred by the requisitionists by reason of the failure of the directors to convene a meeting shall be paid to the requisitionist by the company, and any sum so paid shall be retained by the company out of any sums due or to become due from the company by way of fees or other remuneration in respect of their services to such of the directors as were in default."

[69] Companies Act. s. 207 (8) "An auditor of a company or his agent authorized by him in writing for the purpose is entitled to attend any general meeting of the company and to receive all notices of, and other communications relating to, any general meeting which a member is entitled to receive, and to be heard at any general meeting which he attends on any part of the business of the meeting which concerns the auditor in his capacity as auditor."

ตามกฎหมายบริษัทสิงคโปร์ ได้กำหนดให้คำบอกกล่าวเรียกประชุมให้ส่งก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าสิบสี่วันหรือตามระยะเวลาที่ข้อบังคับกำหนด[70] และกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดถึงบางกรณีที่จะต้องใช้คำบอกกล่าวกรณีพิเศษ โดยจะต้องส่งคำบอกกล่าวก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่ายี่สิบแปดวัน[71] เช่น ในเรื่องการถอดถอนกรรมการของบริษัทมหาชนหรือผู้สอบบัญชี แต่หากกรรมการได้มีการเรียกประชุมก่อนที่จะครบกำหนดยี่สิบแปดวันดังกล่าว ก็ยังถือว่าได้มีการให้คำบอกกล่าวพิเศษแล้ว และในบางกรณี หากผู้ถือหุ้นต้องการที่จะเสนอมติใด ผู้ถือหุ้นมีหน้าที่ที่จะต้องส่งคำบอกกล่าวพิเศษให้แก่บริษัท เช่น กรณีที่ต้องเสนอมติเพื่อถอดถอนกรรมการของบริษัทมหาชน การให้คำบอกกล่าวพิเศษนี้ต้องมีการส่งถึงบริษัทอย่างน้อยยี่สิบแปดวันก่อนวันที่จะมีการประชุมเพื่อพิจารณาถึงมติดังกล่าว เมื่อบริษัทได้รับคำบอกกล่าวนี้ บริษัทก็มีหน้าที่ส่งคำบอกกล่าวให้ผู้ถือหุ้นคนอื่นๆ ในเวลาและด้วยวิธีการเดียวกับที่ส่งคำบอกกล่าวเรียกประชุม แต่หากบริษัทไม่สามารถทำได้ ก็ต้องส่งคำบอกกล่าวต่างหากอย่างน้อยสิบสี่วันก่อนวันประชุม

นอกจากนี้ ในกรณีที่จะส่งคำบอกกล่าวเพื่อเรียกประชุมที่จะต้องมีการลงคะแนนเสียงในมติพิเศษ ต้องส่งคำบอกกล่าวก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 14 วันเช่นกัน ทั้งนี้ ข้อบังคับของบริษัทอาจกำหนดระยะเวลาในการส่งคำบอกกล่าวที่นานกว่าที่กฎหมายกำหนดก็ได้

สำหรับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทจะนัดเรียกประชุมให้มีขึ้นด้วยคำบอกกล่าวภายในระยะเวลาที่น้อยกว่าก็ได้ หากการนัดเรียกประชุมที่ส่งคำบอกกล่าวน้อยกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดอาจถือว่าเป็นการนัดเรียกประชุมที่ถูกต้องกรณีที่ได้รับความเห็นชอบโดยผู้ถือหุ้นทุกคนที่มีสิทธิเข้าประชุมและลงคะแนนเสียงมีมติเอกฉันท์ให้กระทำการดังกล่าวได้[72] หากเป็นการ

---

[70] Companies Act. s. 177 (2) "A meeting of a company or of a class of members, other than a meeting for the passing of a special resolution, shall be called by notice in writing of not less than 14 days or such longer period as is provided in the articles."

[71] Companies Act. s. 185 "Where by this Act special notice is required of a resolution, the resolution shall not be effective unless notice of the intention to move it has been given to the company not less than 28 days before the meeting at which it is moved, and the company shall give its members notice of any such resolution at the same time and in the same manner as it gives notice of the meeting or, if that is not practicable, shall give them notice thereof, in any manner allowed by the articles, not less than 14 days before the meeting, but if after notice of the intention to move such a resolution has been given to the company, a meeting is called for a date 28 days or less after the notice has been given, the notice, although not given to the company within the time required by this section, shall be deemed to be properly given."

[72] Companies Act. s. 177 (3)(a) "A meeting shall, notwithstanding that it is called by notice shorter than is required by subsection(2), be deemed to be duly called if it is so agreed;

ประชุมลักษณะอื่นก็สามารถที่จะมีการส่งคำบอกกล่าวนัดเรียกประชุมภายในเวลาน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดได้ หากมีข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นมีจำนวนรวมกันอย่างน้อยร้อยละเก้าสิบห้าของมูลค่าหุ้นที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงของบริษัท หรือหากบริษัทไม่มีทุนเรือนหุ้น ก็อาศัยการตกลงของผู้ถือหุ้น โดยผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิลงคะแนนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบห้าของสิทธิลงคะแนนเสียงของผู้ถือหุ้นทั้งหมดที่เข้าประชุม[73] นอกจากนี้ แล้วก็อาจใช้การกำหนดร้อยละเก้าสิบห้าดังกล่าวเพื่อย่นเวลาที่จำเป็นจะต้องใช้ในการส่งคำบอกกล่าวตามที่กฎหมายกำหนด สำหรับการลงมติพิเศษซึ่งโดยหลักวิธีการส่งคำบอกกล่าวย่อมเป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัท นอกจากนี้อาจมีการส่งคำบอกกล่าวทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้โดยจะต้องมีการแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบว่าได้มีประกาศคำบอกกล่าวลงในเว็บไซต์ พร้อมทั้งบอกที่อยู่ของเว็บไซต์ดังกล่าว ตำแหน่งที่คำบอกกล่าวนั้นอยู่ในเว็บไซต์ ซึ่งผู้ถือหุ้นสามารถเข้าไปดูคำบอกกล่าวนั้นได้และวิธีการที่จะเข้าไปดู โดยคำบอกกล่าวนั้นจะต้องปรากฏอยู่ตั้งแต่วันที่มีการประกาศคำบอกกล่าวดังกล่าวจน การประชุมได้เสร็จสิ้นลง แต่หากคำบอกกล่าวไม่ปรากฏอยู่ตลอดเวลาดังกล่าวและการที่ไม่ได้ปรากฏอยู่เป็นเพราะเหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดที่บริษัทไม่สามารถป้องกันหรือหลีกเลี่ยงได้ ก็ไม่มีผลทำให้การประชุมที่ได้ดำเนินการตามคำบอกกล่าวดังกล่าวย่อมไม่เสียไป

นอกจากนี้ กฎหมายบริษัทสิงคโปร์ได้กำหนดไว้ชัดว่า หากมีความบกพร่องในเรื่องของการส่งคำบอกกล่าวเรียกประชุม ก็มิได้ทำให้การประชุมนั้นเสียไปเพราะข้อบกพร่องดังกล่าว เว้นแต่เป็นกรณีที่ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมอย่างร้ายแรง และถ้าหากผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งไม่ได้รับคำบอกกล่าวโดยเหตุสุดวิสัยก็ไม่ทำให้การประชุมเสียไป เว้นแต่ผู้ถือหุ้นที่ได้รับผลกระทบ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีสิทธิเข้าประชุม หรือนายทะเบียนร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้การประชุมนั้นเป็นโมฆะ[74] และหากความบกพร่องเกิดจากคำบอกกล่าวเอง ศาลก็จะมีแนวโน้มที่จะมีคำสั่งให้การประชุมนั้นเป็นโมฆะ[75]

(a) in the case of a meeting called as the annual general meeting, by all the members entitled to attend and vote thereat."

[73] Companies Act. s. 177 (3)(b) "A meeting shall, notwithstanding that it is called by notice shorter than is required by subsection (2), be deemed to be duly called if it is so agreed;

(b) in the case of any other meeting, by a majority in number of the members having a right to attend and vote thereat, being a majority which together holds not less than 95% of the total voting rights of all the members having a right to vote at that meeting."

[74] Companies Act. s. 392 (1)-(3) "(1) In this section, unless the contrary intention appears a reference to a procedural irregularity includes a reference to;

3.5.2.2 ข้อความในคำบอกกล่าว

ข้อความในคำบอกกล่าวเรียกประชุม กฎหมายบริษัทสิงคโปร์มิได้บังคับว่าคำบอกกล่าวดังกล่าวจะต้องมีข้อความระบุถึงวาระการประชุม แต่อย่างไรก็ตาม คำบอกกล่าวดังกล่าวจะต้องมีข้อมูลเพียงพอที่จะทำให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทสามารถตัดสินใจได้โดยรอบคอบว่าจะเข้าประชุมหรือไม่ ถ้าผู้ถือหุ้นดังกล่าวตัดสินใจที่จะไม่เข้าประชุมเอง ก็ต้องยอมรับมติที่ได้มาจากการประชุมดังกล่าว นอกจากนี้แล้วผู้ถือหุ้นยังอาจมีการเสนอวาระและส่งคำอธิบายไปให้ผู้ถือหุ้นคนอื่นด้วยตนเองได้ โดยบริษัทจะออกคำบอกกล่าวอธิบายวาระดังกล่าวให้เมื่อผู้ถือหุ้นร้องขอให้ทำ แต่ผู้ถือหุ้นผู้นั้นจะต้องออกค่าใช้จ่ายเอง ในการที่ผู้ถือหุ้นจะร้องขอให้มีการส่งวาระของตนพร้อมคำอธิบาย ผู้ถือหุ้นจะต้องถือหุ้นอย่างน้อยร้อยละห้าของสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมดหรือมีผู้ถือหุ้นรวมกันอย่างน้อยหนึ่งร้อยคนซึ่งถือหุ้นที่ชำระค่าหุ้นแล้ว โดยเฉลี่ยอย่างน้อยห้าร้อยดอลลาร์สิงคโปร์ต่อผู้ถือหุ้นหนึ่งคน แม้ว่าวาระดังกล่าวอาจเป็นการเสนอให้กระทำการที่อยู่นอกความสามารถของบริษัท ก็มิได้หมายความว่ากรรมการจะมีสิทธิที่จะไม่นำเสนอวาระดังกล่าว เนื่องจากกฎหมายสิงคโปร์ได้วางข้อยกเว้นในเรื่องหลักการกระทำนอกเหนืออำนาจดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

3.5.3 วิธีการประชุม

กฎหมายบริษัทสิงคโปร์ ได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการประชุมผู้ถือหุ้น ดังต่อไปนี้

3.5.3.1 องค์ประชุม

ในเรื่ององค์ประชุมตามกฎหมายบริษัทสิงคโปร์ ได้กำหนดว่าให้องค์ประชุมเป็นไปตามข้อบังคับของบริษัท แต่หากข้อบังคับมิได้กำหนดไว้ การที่มีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยสองคนเข้า

(a) the absence of a quorum at a meeting of a corporation, at a meeting of directors or creditors of a corporation or at a joint meeting of creditors and members of a corporation; and

(b) a defect, irregularity or deficiency of notice or time.

(2) A proceeding under this Act is not invalidated by reason of any procedural irregularity unless the Court is of the opinion that the irregularity has caused or may cause substantial injustice that cannot be remedied by any order of the Court and by order declares the proceeding to be invalid.

(3) A meeting held for the purposes of this Act, or a meeting notice of which is required to be given in accordance with the provisions of this Act, or any proceeding at such a meeting, is not invalidated by reason only of the accidental omission to give notice of the meeting or the not-receipt by any person of notice of the meeting, unless the Court, on the application of the person concerned, a person entitled to attend the meeting or the Registrar, declares proceedings at the meeting to be void."

[75] Tan Cheng Han, editor. (2005). ***Walter Woon on Company Law.*** n.p. p.201.; Hup Seng Co.Ltd. V Chin Yin. (1962). ML.J 371. High Court, Federation of Malaya.

ประชุมก็ถือได้ว่ามีองค์ประชุมแล้ว นอกจากนี้องค์ประชุมจะต้องมีครบเฉพาะในเวลาที่เริ่มทำการประชุมแต่ไม่ต้องมีครบอยู่ตลอดเวลาที่มีการประชุม อย่างไรก็ตามก็ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยสองคนตลอดเวลาที่มีการประชุม สำหรับการประชุมใดที่องค์ประชุมไม่ครบมิได้ส่งผลให้การประชุมนั้นเสียไป เว้นแต่ศาลจะมีความเห็นว่าการประชุมดังกล่าวสร้างความไม่เป็นธรรมอย่างร้ายแรง[76] แต่ถ้าการประชุมดังกล่าวที่ขาดองค์ประชุมไม่มีผลกระทบใดๆ หรือมีผลกระทบเพียงเล็กน้อย ศาลก็จะไม่สั่งให้การประชุมนั้นเสียไป แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่สามารถที่จะใช้ได้สำหรับการประชุมที่ส่งผลให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมเสียประโยชน์ และในกรณีบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นรายเดียว ผู้ถือหุ้นไม่จำเป็นต้องมีองค์ประชุม เพราะผู้ถือหุ้นดังกล่าวย่อมใช้วิธีผ่านมติโดยใช้มติซึ่งทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรและลงนามโดยผู้ถือหุ้นดังกล่าว

3.5.3.2 ผู้มีสิทธิลงคะแนน การลงคะแนนและการนับคะแนน

สำหรับบุคคลผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง ข้อบังคับของบริษัทจะกำหนดว่าบุคคลใดจะมีสิทธิลงคะแนนเสียงแต่โดยทั่วไปแล้วสมาชิกทุกคนย่อมมีสิทธิลงคะแนนเสียง[77] แต่ข้อบังคับของบริษัทก็อาจจะกำหนดให้ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิเน้นไม่มีสิทธิออกเสียง[78] ซึ่งผู้ถือหุ้นจะมีสิทธิ

---

[76] Companies Act. s. 392 (1)-(2) "(1) In this section, unless the contrary intention appears a reference to a procedural irregularity includes a reference to;

(a) the absence of a quorum at a meeting of a corporation, at a meeting of directors or creditors or at a joint meeting of creditors and members of a corporation; and

(b) a defect, irregularity or deficiency of notice or time.

(2) A proceeding under this Act is not invalidated by reason of any procedural irregularity unless the Court is of the opinion that the irregularity has caused or may cause substantial injustice that cannot be remedied by any order of the Court and by order declares the proceeding to be invalid."

[77] Companies Act. s. 180 (1) "Subject to subsection (2), every member shall, notwithstanding any provision in the memorandum or articles, have a right to attend any general meeting of the company and to speck and vote on any resolution before the meeting except that the company's articles may provide that a member shall not be entitled to vote unless all calls or other sums personally payable by him in respect of shares in the company have been paid."

[78] Companies Act. s. 180 (2) "Notwithstanding subsection (1), the articles may provide that holders of preference shares shall not have the right to vote at a general meeting of the company except that any preference share issued after 15th August 1984 shall carry the right to attend any general meeting and in a poll thereat to at least one vote in respect of each such share held;

(a) during such period as the preferential dividend or any part thereof remains in arrear and unpaid, such period starting from a date not more than 12 months or such lesser period as the articles may

ลงคะแนนเสียงอย่างไรย่อมเป็นไปตามข้อบังคับบริษัทเช่นกัน โดยทั่วไปแล้วหากข้อบังคับไม่ได้กำหนดเป็นอย่างอื่น สำหรับกรณีที่บริษัทมีทุนเรือนหุ้น หากเป็นการลงคะแนนลับ ผู้ถือหุ้นย่อมมีสิทธิลงคะแนนเสียงตามจำนวนหุ้นที่ตนถือ[79] ผู้ถือหุ้นของบริษัทซึ่งไม่มีทุนเรือนหุ้นย่อมมีสิทธิลงคะแนนหนึ่งคนต่อหนึ่งเสียง[80]

สำหรับการลงคะแนนเสียงอาจทำโดยวิธีชูมือหรือโดยการลงคะแนนลับ ซึ่งหากลงคะแนนโดยวิธีชูมือ ผู้ถือหุ้นแต่ละคนก็จะมีแค่หนึ่งเสียง เว้นแต่ข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น[81] แต่หากเป็นการลงคะแนนลับผู้ถือหุ้นจะมีสิทธิลงคะแนนเท่ากับสิทธิที่ตนมีอยู่ตามข้อบังคับ ดังนั้นสิทธิในการเรียกให้มีการลงคะแนนลับจึงเป็นสิทธิที่สำคัญ

ในการร้องขอให้มีการลงคะแนนลับ ต้องมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยห้าคน หรือผู้ถือหุ้นคนเดียวหรือหลายคนซึ่งรวมกันแล้วมีสิทธิลงคะแนนเสียงอย่างน้อยร้อยละสิบของสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมดของสมาชิกที่เข้าประชุม หรือผู้ถือหุ้นคนเดียวหรือหลายคนซึ่งได้ชำระค่าหุ้นที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงแล้วอย่างน้อยร้อยละสิบ ของจำนวนที่จะได้รับชำระสำหรับหุ้นที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมดของบริษัท อาจเรียกให้มีการลงคะแนนลับได้ นอกจากนี้แล้วการลงคะแนนเสียงยังอาจทำได้โดยทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หากบริษัทใดต้องการจะทำเช่นนั้นก็สามารถที่จะระบุในข้อบังคับของบริษัทได้

ในส่วนการลงมติโดยไม่มีการจัดการประชุม ตามกฎหมายประเทศสิงคโปร์ได้กำหนดว่า หากผู้ถือหุ้นทุกคนตกลงเป็นเอกฉันท์ โดยอาศัยหลักที่ว่าหากผู้ถือหุ้นทุกคนที่มีสิทธิเข้า

---

provide, after the due date of the dividend;

(b) upon any resolution which varies the rights attached to such shares; or

(c) upon any resolution for the winding up of the company."

[79] Companies Act. s. 179 (1)(c)(ii) "So far as the articles do not make other provision in that behalf and subject to section 64;

(c) in the case of a company having a share capital;

(ii) on a poll, each member shall have one vote in respect of each share held by him and where all or part of the share capital consists of stock or units of stock each member shall have one vote in respect of the stock or units of stock held by him which is or are or were originally equivalent to one share"

[80] Companies Act. s. 179 (1)(d) "in the case of a company not having a share capital every member shall have one vote."

[81] Companies Act. s. 179 (1)(c)(i) "in the case of a company not having a share capital;

(i) on a show of hands, each member who is personally present and entitled to vote shall have one vote."

ประชุมและลงคะแนนเสียงได้อนุมัติให้กระทำการใดที่อาจได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นบริษัทได้ การอนุมัติดังกล่าวก็มีผลผูกพันบริษัทเสมือนว่าได้มีการอนุมัติโดยมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น[82] และการที่ผู้ถือหุ้นจะให้การอนุมัติดังกล่าวนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องให้ในเวลาเดียวกัน ดังนั้นอาจใช้วิธีทำเป็นมติเวียนให้ผู้ถือหุ้นรับรู้และอนุมัติ แม้จะไม่มีการลงนามในเอกสารใดๆ ในหลักการนี้สามารถที่จะใช้ในการอนุมัติแก่การกระทำที่เกิดจากการเรียกประชุมหรือผ่านมติที่มีความบกพร่องได้ ดังเช่นหลักที่ปรากฏในคดี Re Oxted Motor Co Ltd (1921) (High Court, England) ซึ่งศาลประเทศอังกฤษได้วางหลักว่าที่ประชุมของผู้ถือหุ้นสามารถผ่านมติพิเศษได้แม้จะขาดคำบอกกล่าวสำหรับมติดังกล่าวเมื่อผู้ถือหุ้นทุกคนของบริษัทอยู่ในการประชุมดังกล่าวและต้องถือว่าสละความจำเป็นในการที่จะต้องให้คำบอกกล่าวดังกล่าว นอกจากนี้หลักนี้ยังน่าที่จะสามารถใช้เพื่อที่จะยกเว้นความรับผิดแก่กรรมการ ที่กระทำการฝ่าฝืนหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือหน้าที่ต้องปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง หากผู้ถือหุ้นทุกคนยินยอมเช่นนั้น อย่างไรก็ตาม การประชุมที่จะต้องใช้มติพิเศษไม่น่าที่จะสามารถใช้หลักข้างต้นได้ เนื่องจากกฎหมายสิงคโปร์กำหนดไว้ว่าการที่จะมีการประชุมที่ต้องมีมติพิเศษจะต้องมีการออกคำบอกกล่าวเรียกประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร

3.5.4 มติที่ประชุม

ตามกฎหมายบริษัทสิงคโปร์ ในเรื่องการลงมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น กฎหมายดังกล่าวได้กำหนดประเภทมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น มีดังต่อไปนี้

3.5.4.1 มติธรรมดา

การลงมติธรรมดาในที่ประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทสิงคโปร์จะผ่านมติธรรมดาได้โดยการใช้คะแนนเสียงข้างมากโดยผู้เข้าประชุมและลงคะแนนเสียง

3.5.4.2 มติพิเศษ

สำหรับมติพิเศษตามกฎหมายสิงคโปร์จะใช้ในเรื่องที่สำคัญๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงเอกสารธรรมนูญของบริษัทหรือการลงมติเพื่อลดทุนบริษัทหรือการที่จะชำระบัญชีบริษัท[83] ในกรณีที่เป็นบริษัทมหาชนจะมีการลงคะแนนเสียงในมติพิเศษนั้น ต้องมีการส่งคำบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรเรียกการประชุมอย่างน้อยยี่สิบเอ็ดวันก่อนมีการประชุม[84] คำบอกกล่าวดังกล่าวจะต้องมีการระบุมติที่จะประชุมกันเป็นมติพิเศษ

---

[82] Tan Cheng han, editor. *supra.* p.218.

[83] Tan Cheng han, editor. *supra.* p.211.

[84] Companies Act. s. 184(1) "A resolution shall be special resolution when it has been passed by a majority of not less than three-fourths of such members as, being entitled to do so, vote in person or, where proxies are allowed, by proxy present at a general meeting of which;

สำหรับการลงมติพิเศษในที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะต้องอาศัยคะแนนเสียงอย่างน้อยสามในสี่ของบุคคลซึ่งเข้าประชุมและได้มีการลงคะแนนเสียง แต่อย่างไรก็ตาม หากเป็นการลงคะแนนลับก็จะนับจำนวนเสียงตามสิทธิของผู้ถือหุ้น ตามที่ได้กำหนดในข้อบังคับของบริษัท เพราะฉะนั้นแล้ว การลงมติพิเศษต้องใช้อย่างน้อยสามในสี่เสียงของคะแนนเสียงซึ่งผู้ถือหุ้นได้ลงคะแนน และการนับคะแนนเสียงของมติพิเศษจะนับเฉพาะคะแนนเสียงที่ได้มีการออกเสียงลงคะแนนกันจริง ดังนั้นก็จะไม่มีการนับเสียงของผู้ที่งดออกเสียงลงคะแนน[85] ทั้งนี้ การประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อผ่านมติพิเศษอาจเป็นกรณีที่มีการย่นระยะเวลาในการเรียกประชุมได้ หากผู้ถือหุ้นอย่างน้อยร้อยละเก้าสิบห้าของบริษัทซึ่งมีสิทธิลงคะแนนเสียงในที่ประชุมเห็นชอบกับการกระทำดังกล่าว[86] และในกรณีกฎหมายบริษัทสิงคโปร์มิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นจะต้องทำสำเนามติพิเศษแล้วยื่นให้นายทะเบียนทุกครั้งภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่มีมติพิเศษ[87]

3.5.4.3 มติเวียน

ปัจจุบันกฎหมายบริษัทสิงคโปร์ได้กำหนดให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทอาจมีการลงมติโดยการทำเป็นมติเวียนได้[88]

นอกจากนี้ มติพิเศษอาจจะทำเป็นมติเวียนได้ หากเป็นกรณีที่ได้มีการระบุว่าเป็นมติพิเศษและได้มีการตกลงอย่างเป็นทางการระหว่างผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งมีสิทธิลงคะแนนเสียงอย่างน้อยร้อยละเจ็ดสิบห้าของสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นบริษัทที่จะมีสิทธิลงคะแนนเสียง หากมีการประชุมเพื่อลงมติดังกล่าว หรือในจำนวนที่มากกว่าหากหนังสือ

(a) in the case of a private company, not less than 14 day's written notice; or

(b) in the case of a public company, not less than 21 day's written notice; specifying the intention to propose the resolution as a special resolution has been duly given."

[85] Tan Cheng han, editor. *supra.* p.212.

[86] Companies Act. s. 184(2) "Notwithstanding subsection(1), if it so agreed by a majority in number of the members having the right to attend and vote at the meeting, being a majority which together holds not less than 95% of the total voting rights of all the members having a right to vote at that meeting, a resolution may be proposed and passed as a special resolution at a meeting of which written notice of a period less than that required under subsection (1) has been given."

[87] The Companies Act. s. 186(1)(a) "(1) A copy of; (a) every special resolution; shall, except where otherwise expressly provided by this Act within one month after the passing or making thereof, be lodged by the company with the Registrar"

[88] Companies Act. s. 184 A(1) "Notwithstanding any other provision of this Act, a private company may pass any resolution by written means in accordance with the provisions of this section and sections 184B to 184F.

บริคณห์สนธิหรือข้อบังคับกำหนดเป็นอย่างอื่น[89] และสำหรับกรณีของมติทั่วไปของบริษัท หากจะทำเป็นมติเวียนก็จะต้องไม่ระบุว่าเป็นมติพิเศษและจะต้องมีการตกลงอย่างเป็นทางการระหว่าง ผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งหรือหลายคน ซึ่งมีสิทธิลงคะแนนเสียงเป็นเสียงข้างมากของสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นบริษัทที่จะมีสิทธิลงคะแนนเสียง หากมีการประชุมเพื่อลงมติดังกล่าว หรือในจำนวนที่มากกว่าหากหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น[90]

ทั้งสองกรณีข้างต้นจะถือว่าผู้ถือหุ้นได้มีการตกลงอย่างเป็นทางการที่จะทำเป็นมติเวียนเมื่อมีการยื่นเอกสารให้บริษัทซึ่งมีการระบุมติที่จะมีการทำเป็นมติเวียน รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับมติดังกล่าวพร้อมทั้งชี้ให้เห็นว่าผู้ถือหุ้นของบริษัทเห็นชอบกับมติดังกล่าว และต้องเป็นกรณีที่ผู้ถือหุ้นได้รับทราบรายละเอียดของมติดังกล่าวก่อนให้เอกสารข้างต้นแก่บริษัท[91] โดยที่ผู้ถือหุ้นไม่จำเป็นที่จะต้องตกลงในเวลาเดียวกัน

---

[89] Companies Act. s. 184A(3) "A special resolution is passed by written means if the resolution indicates that it is a special resolution and if it has been formally agreed on any date by one or more members of the company who on that date represent;

(a) at least 75%; or

(b) if the memorandum or articles of the company require a greater majority for that resolution, that greater majority, of the total voting rights of all the members who on that date would have the right to vote on that resolution at a general meeting of the company."

[90] Companies Act. s. 184A(4) "An ordinary resolution is passed by written means if the resolution does not indicate that it is a special resolution and if it has been formally agreed on any date by one or more members of the company who on that date represent;

(a) a majority; or

(b) if the memorandum or articles of the company require a greater majority for that resolution, that greater majority, of the total voting rights of all the members who on that date would have the right to vote on that resolution at a general meeting of the company."

[91] Companies Act. s. 184A(5) "For the purposes of this section, a resolution of a company is formally agreed by a member if;

(a) the company receives from the member (or his proxy if this is allowed) a document that;

(i) is given to the company in legible form or a permitted alternative form;

(ii) indicates the member's agreement (or agreement on his behalf) to the resolution; and

(iii) includes the text of the resolution or otherwise makes clear that it is that resolution that is being agreed to; and

(b) the member (or his proxy) had a legible text of the resolution before giving that document."

นอกจากนี้ กฎหมายบริษัทสิงคโปร์ได้มีการกำหนดบทบัญญัติกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ถือหุ้นข้างน้อย โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งคนใดหรือหลายคนซึ่งมีสิทธิลงคะแนนเสียงอย่างน้อยร้อยละห้าของสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมดของบริษัทสามารถเรียกให้บริษัทจัดให้มีการประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นเพื่อลงมติดังกล่าว ซึ่งกรรมการก็มีหน้าที่ที่จะต้องจัดการประชุมดังกล่าว

3.5.5 การเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่

การเพิกถอนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามกฎหมายบริษัทสิงคโปร์ ในกรณีที่มีการลงมติโดยผู้ถือหุ้นกลุ่มใดหรือมีการเสนอให้ลงมติดังกล่าว เป็นการกระทำโดยมีอคติอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ก็อาจมีการยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อให้ศาลดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งที่อยู่ในอำนาจของตนตามที่กฎหมายกำหนด เช่น สั่งให้เพิกถอนมติดังกล่าวหรือให้ผู้ถือหุ้นที่ได้รับผลกระทบยื่นฟ้องทางแพ่งในนามของบริษัทตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ผู้ยื่นเรื่องดำเนินการดังกล่าวจะต้องมีการส่งสำเนาคำสั่งให้นายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่มีคำสั่งดังกล่าว[92] นอกจากนี้แล้ว ในบางกรณีศาลอาจมีคำสั่งให้ยกเลิกการประชุมที่มีการทำผิดในเรื่องของระเบียบหรือขั้นตอนการประชุม เช่น ในเรื่องขององค์ประชุมหรือการส่งคำบอกกล่าว หากศาลเห็นว่าการกระทำผิดขั้นตอนดังกล่าวก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมอย่างร้ายแรงซึ่งไม่อาจมีการแก้ไขได้โดยวิธีอื่น แม้ว่าโดยปกติความบกพร่องดังกล่าวจะไม่ทำให้การประชุมหรือผลการประชุมดังกล่าวเสียไป[93]

กฎหมายบริษัทสิงคโปร์นั้น ผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งจะร้องขอให้มีการเพิกถอนการประชุมที่กระทำอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้น แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ถือหุ้นที่จะทำการร้องขอจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำดังกล่าวด้วย[94] แต่สำหรับกรณีของการประชุมที่ผิดระเบียบนั้น

---

[92] Companies Act. s.216 (5) "A copy of any order made under this section shall be lodged by the applicant with the Registrar within 14 days after the making of the order."

[93] Companies Act. s.392 (1),(2) "(1) In this section, unless the contrary intention appears a reference to a procedural irregularity includes a reference to;

(a) the absence of a quorum at a meeting of a corporation, at a meeting of directors or creditors of a corporation or at a joint meeting of creditors and members of a corporation; and

(b) a defect, irregularity or deficiency of notice or time.

(2) A proceeding under this Act is not invalidated by reason of any procedural irregularity unless the Court is of the opinion that the irregularity has caused or may cause substantial injustice that cannot be remedied by any order of the Court and by order declares the proceeding to be invalid."

[94] Companies Act, s. 216(1)(b) "Any member or holder of a debenture of a company or, in the case of a declared company under Part IX, the Minister may apply to the Court for an order under this section on the ground;

กฎหมายประเทศสิงคโปร์มิได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าผู้ใดเป็นผู้ที่มีสิทธิร้องขอเพิกถอนการประชุม โดยกฎหมายระบุเพียงว่าให้ศาลเป็นผู้ตัดสินว่ากรณีใดที่ควรมีการเพิกถอนการประชุมดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม น่าจะเป็นกรณีที่ผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งของบริษัทจะร้องขอต่อศาลให้เพิกถอนได้

(b) that some act of the company has been done or is threatened or that some resolution of the members, holders of debentures or any class of them has been passed or is proposed which unfairly discriminates against or is otherwise prejudicial to one or more of the members or holders of debentures (including himself)."